

Jaarverslag 2021

Voorwoord	3
Bestuursverslag	4
1. Doelstelling, strategie en beleid	5
1.1 Missie en doelen	
1.2 Statutaire doelstelling	
1.3 Doelbesteding	
1.4 Risicomanagement	
1.5 Financieel beleid	
1.6 Extern toezicht	
2. Onze activiteiten in 2021	11
2.1 Organisatiebrede activiteiten	
2.2 Impactdomein Voorkomen	
2.3 Impactdomein Behandelen	
2.4 Impactdomein Meedoen	
3. Werving	20
3.1 Wervingsbeleid	
3.2 Werving en behoud van donateurs	
3.3 Collecte	
3.4 Nalatenschappen	
3.5 Loterijen	
3.6 Innovatie	
3.7 Grote giften	
3.8 Overige inkomsten	
4. Communicatie	26
4.1 Communicatiebeleid	
4.2 Campagnes	
4.3 Online	
4.4 Free publicity	
4.5 Naamsbekendheid en imago	
5. Blik op 2022	30
5.1 Activiteiten in 2022	
5.2 Organisatie	
5.3 Corona	
6. Meerjarenbegroting	32
7. Bestuur, toezicht en organisatie	35
7.1 Bestuur en Raad van toezicht	
7.2 Organisatie	
8. Samenwerkingsverbanden en lidmaatschappen	38
9. Bericht van de raad van toezicht	39
10. Samenstelling raad van toezicht en directie	41
Jaarrekening 2021	43
Overige gegevens	62

Het jaar 2021 was een bijzonder jaar voor de Hersenstichting. De totale inkomsten van ruim € 16,5 miljoen waren ongekend hoog en lieten een stijging zien van meer dan 25% ten opzichte van 2020. Daarnaast besloten de Hersenstichting en de Edwin van der Sar Foundation samen verder te gaan. Hierdoor kunnen wij een nog mooier aanbod doen aan onze achterban doordat onderzoek en concrete programma's voor mensen met hersenletsel bij elkaar komen. Corona had ook in 2021 impact op de activiteiten van de Hersenstichting. Een aantal onderzoeksprojecten dat we financierden, liep vertraging op. We besloten onze collecteweek alleen online te houden en door onze betrokken achterban én doordat veel Ommetje-lopers hebben bijgedragen was de opbrengst ruim twee keer zo hoog als verwacht. Dankzij Ommetje bleven we veel mensen in beweging houden. Per dag lopen ruim 100.000 mensen zo'n 160.000 ommetjes.

In dit bestuursverslag vertellen we in meer detail wat we in 2021 hebben gedaan. Namens de Hersenstichting dank ik iedereen die ons steunt, met donaties, schenkingen, inzamelingsacties, via hun testament of door mee te doen aan de goede doelen loterijen. Daarnaast dank ik natuurlijk ook al die vrijwilligers die zich het afgelopen jaar voor ons hebben ingezet. We blijven ons met hart en ziel inzetten voor gezonde hersenen voor iedereen en hopen ook in 2022 op uw steun.

Merel Heimens Visser

Directeur-bestuurder

Bestuursverslag 2021

1. Doelstelling, strategie en beleid

Je hebt maar één stel hersenen. Ze bepalen wie je bent en wat je kunt. Zonder dat je erbij stilstaat, heb je ze nodig bij alles wat je doet, denkt en voelt. Je moet er niet aan denken dat er iets met je hersenen gebeurt...

Maar gezonde hersenen zijn niet vanzelfsprekend. Sterker nog, al meer dan vier miljoen Nederlanders hebben een hersenaandoening. Van dementie, parkinson, een beroerte, depressie en migraine tot hersenletsel na een ongeluk. In veel gevallen bestaat er echter nog geen behandeling die de aandoening kan stoppen of vertragen. Leren leven met de gevolgen is dan vaak de enige optie.

Terwijl een hersenaandoening het leven van jou en je naasten volledig op z'n kop kan zetten. Fysiek, mentaal en sociaal. Helaas neemt die kans nog elke dag toe. Want hersenaandoeningen zijn hard op weg de grootste ziekte van Nederland te worden.

Dat mogen we niet laten gebeuren. We willen dat iedereen zoveel mogelijk uit het leven kan halen. Daarom zet de Hersenstichting alles op alles voor gezonde hersenen voor iedereen. Dat kunnen we natuurlijk niet alleen, dus werken we samen met onderzoekers, professionals, patiënten en het publiek. We richten ons niet op één aandoening, maar zetten breed in op baanbrekende oplossingen. Oplossingen om de hersenen gezond te kunnen houden, hersenaandoeningen beter te behandelen en mensen met een hersenaandoening helpen mee te doen in de maatschappij. Om dat mogelijk te maken, financieren we innovaties en onderzoek, geven we voorlichting en zetten we het belang van onze hersenen op de publieke en politieke agenda.

Iedereen gezonde hersenen. Dat is ons doel.

- Ruim vier miljoen mensen hebben een hersenaandoening
- 1 op de 5 sterfgevallen komt door een hersenaandoening
- Hersenaandoeningen kosten 25 miljard per jaar aan zorg, dat is 25% van de totale zorgkosten
- Het RIVM verwacht in 2040:
 - 115% meer mensen met dementie
 - 74% meer mensen met parkinson
 - 54% meer mensen met beroertes
- De Hersenstichting heeft bijna 169.000 donateurs, 20.000 vrijwilligers, een begroting van € 13.630.000 baten en een realisatie van ruim € 16.6 miljoen baten

1.1 Missie en doelen

Om ons doel, gezonde hersenen voor iedereen, dichterbij te brengen zetten we in op:

- Het voorkomen van hersenaandoeningen
- Het behandelen van hersenaandoeningen
- Mensen met een hersenaandoening helpen meedoen in de maatschappij

Hoe we ons werk doen

Voor iedereen

Ieders hersenen tellen voor ons mee. We zijn de enige partij die opkomt voor iedereen met een van de ruim 200 hersenaandoeningen met fysieke, mentale of sociale gevolgen, en voor iedereen met gezonde hersenen.

Aandoeningoverstijgend

We leggen -met een helicopterview- verbanden tussen verschillende aandoeningen en (mogelijke) oplossingen.

Samen

We zijn dé partij die samenwerkt met onderzoekers, professionals, patiënten, bedrijven, politiek en publiek, om snellere en betere oplossingen voor gezonde hersenen te realiseren.

Wat we doen

Onderzoek en innovatie

We financieren en realiseren baanbrekende oplossingen. Elk project is een stap naar gezonde hersenen, betere behandelingen of weer mee kunnen doen in de maatschappij.

Voorlichting en activatie

We zorgen dat mensen kennis en tools hebben om in actie te komen voor hun eigen hersenen en voor die van een ander. We moeten nu samen in actie komen voor gezonde hersenen in de toekomst.

Agendasetting

We vragen bij publiek, professionals en politiek aandacht en begrip voor gezonde hersenen. Dat is belangrijk, want hersenaandoeningen zijn het grootste gezondheidsprobleem van nu en straks.

1.2 Statutaire doelstelling

De Hersenstichting werkt dagelijks aan haar missie door (statuten, artikel 2):

- a) Het doen uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaken van hersenaandoeningen en naar de mogelijkheden om deze aandoeningen te voorkomen, vast te stellen en te behandelen en de gevolgen ervan te verzachten.
- b) Het verbeteren van de infrastructuur voor de bestrijding van hersenaandoeningen.
- c) Het geven van voorlichting over hersenaandoeningen aan de bevolking, beroepskrachten en patiënten, gebruikmakend van uiteenlopende vormen van communicatie.
- d) Het faciliteren van de activiteiten gericht op participatie, revalidatie en preventie.
- e) Het geven van advies aan de overheid.
- f) Samenwerking met organisaties en instanties die een actieve rol vervullen in de bestrijding van hersenaandoeningen.
- g) Samenwerking met andere organisaties, voor zover bevorderlijk voor het bereiken van het doel van de stichting.
- h) Samenwerking met soortgelijke organisaties in het buitenland.
- i) Alle andere wettige middelen.

De statuten zijn voor het laatst gewijzigd op 1 januari 2021. Aan de statuten zijn de aandachtsgebieden participatie en revalidatie toegevoegd. Per januari 2021 zijn we samengegaan met de Edwin van der Sar Foundation, die op deze terreinen projecten uitvoert.

1.3 Doelbesteding

Om onze doelen te realiseren en onze impact zichtbaar te maken, maken we, net zoals in voorgaande jaren, gebruik van gericht advies van een aantal van onze belangrijke stakeholders:

Adviesraad voor wetenschap en innovatie

De Hersenstichting beweegt zich in een breed maatschappelijk veld.

Zij financiert in toenemende mate - naast wetenschappelijk onderzoek- projecten die te maken hebben met preventie en zorg. We financieren alleen onderzoeken die -conform onze procedures- getoetst zijn door externe experts en ervaringsdeskundigen én die honorabel zijn bevonden door de adviesraad voor wetenschap en innovatie (AWi). De AWi heeft een brede achtergrond en scope en wordt gevormd door diverse wetenschappelijke experts op het gebied van onderzoek, preventie en zorg.

De adviesraad toetst onderzoeks-, ontwikkelings- en implementatie- projecten en brengt voor al dergelijke nieuwe projecten en voor de opvolging van lopende projecten een gedegen advies uit.

De AWi vergadert een aantal keren per jaar, maar is ook tussendoor beschikbaar voor het geven van advies. Door corona hebben de vergaderingen dit jaar alleen digitaal kunnen plaatsvinden.

De voorzitter van de AWi wordt, op grond van de statuten, benoemd door het bestuur met goedkeuring van de raad van toezicht. De overige leden worden door het bestuur benoemd.

Toekenningsproces

Aanvragen voor subsidies bij de Hersenstichting gaan via open en gesloten subsidieronden; deze calls worden op de website gezet.

Bij elke call stellen we vooraf criteria vast. Aan de hand van deze criteria stellen we vast welke onderzoeksvoorstellen er wel en niet passen. De criteria worden ook besproken met de Adviesraad voor Wetenschap en Innovatie (AWi).

De toekenning gaat via twee stappen. Gekwalificeerde onderzoekers, verbonden aan neurowetenschappelijke instituten en onderzoekscentra, kunnen bij de Hersenstichting in eerste instantie een vooraanvraag indienen om subsidie voor hun onderzoek te krijgen. De AWi beoordeelt deze vooraanvragen waarna een eerste deel van de aanvragen afvalt.

De overblijvende groep mag in de tweede ronde een uitgebreide aanvraag schrijven.

Ervaringsdeskundigen en binnenlandse en buitenlandse referenten, die gespecialiseerd zijn in de diverse onderwerpen van de aanvragen, beoordelen deze. Er volgt een fase van wederhoor, waarin de onderzoeker de vragen van de referenten kan toelichten. Dan volgt de eindbeoordeling door de AWi, die uiteindelijk een goed onderbouwd advies uitbrengt aan het bestuur van de Hersenstichting over de te honoreren onderzoeken.

De AWi beoordeelt de kwaliteit van het onderzoeksplan, de haalbaarheid en de relevantie of een onderzoek werkelijk bijdraagt aan oplossingen of een betere kwaliteit van leven. Voor de betrokkenheid van patiënten is daarnaast toestemming nodig van de Medisch Ethische Toetsingscommissie. Uiteindelijk besluit het bestuur van de Hersenstichting, op basis van het advies van de AWi, welke projecten subsidies ontvangen vanuit de subsidierondes.

Samenstelling AWi

Voorzitter:

- **Prof. dr. R.C.M. Hennekam**, hoogleraar Kindergeneeskunde / Translationele Genetica, Academisch Medisch Centrum, Amsterdam

Vicevoorzitter:

- **Dr. L. van Bodegom-Vos**, assistant professor Implementatie en de-implementation in de curatieve zorg, Leids Universitair Medisch Centrum

Leden:

- **Dr. M.P.J. van Boxtel**, universitair hoofddocent Psychiatrie en neuropsychologie, Universiteit Maastricht
- **Prof. dr. O.F. Brouwer**, hoogleraar Kinderneurologie, Universitair Medisch Centrum Groningen
- **Prof. dr. A. Dijkstra**, hoogleraar Psychologie van gezondheid en ziekte, Rijksuniversiteit Groningen
- **Dr. P.H. Goossens**, revalidatiearts en senior-onderzoeker
- **Dr. J.I. Hoff**, neuroloog, St. Antonius Ziekenhuis
- **Prof. Dr. R.J. van Oostenbrugge**, hoogleraar Klinische Neurologie in het bijzonder Vasculaire Neurologie, Maastricht Universitair Medisch Centrum
- **Prof. dr. B.W.J.H. Penninx**, hoogleraar Psychiatrische Epidemiologie, Vrije Universiteit Medisch Centrum, Amsterdam
- **Prof. dr. A. van Straten**, hoogleraar Klinische psychologie, Vrije Universiteit Amsterdam
- **Dr. ir. M.M. Verbeek**, universitair hoofddocent Neurochemie van neurodegeneratieve aandoeningen, Radboudumc / Radboud Universiteit, Nijmegen
- **Prof. dr. R. Willemsen**, hoogleraar Functionele Neurogenetica, Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam
- **Prof. dr. J.M.A van Gerven**, voorzitter CCMO, hoogleraar Klinische Neuropsychofarmacologie, Universiteit Leiden, Leiden
- **Prof. dr. G. Ribbers**, hoogleraar Neurorevalidatie, Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam
- **Dr. M. Visser**, GZ-psycholoog, Rijndam Revalidatie, Rotterdam
- **Dr. M. H. Spigt CLP RTTP**, valorisatiedeskundige, directeur Technology Transfer Office Erasmus MC, Rotterdam
- **Dr. A. Bour**, neuro- en ouderenpsychiater, Catharina Ziekenhuis, Eindhoven

Adviesraad van ervaringsdeskundigen

Naast wetenschappelijke experts hebben ervaringsdeskundigen en naasten een belangrijke stem in de keuze van projecten die de Hersenstichting toekent. Sinds 2020 gebeurt dit in de vorm van een Adviesraad van ervaringsdeskundigen (AvE) met 15 betrokken leden. De AvE heeft vanuit patiëntenperspectief een aantal projecten op haalbaarheid en relevantie beoordeeld voor de doelgroep. Naast het beoordelen van wetenschappelijke projecten is er een aantal

“Wat hebben we afgelopen jaar een mooi begin kunnen maken met de AvE, waarin iedereen zijn/haar eigen expertise meebrengt. Naast het beoordelen van projectvoorstellen, wat onze eigenlijke taak is, zijn we vanuit de Hersenstichting gevraagd om als ervaringsdeskundigen mee te kijken met meerdere initiatieven, zoals nieuw logo en commercial, Hersencoach 2.0, Hoofdzaken, werkgroep AI en crowdfundingronde innovatie impuls. Heel fijn dat we al in het eerste jaar bij zoveel initiatieven een bijdrage hebben kunnen leveren. Als AvE kijken we ernaar uit om in het komend jaar nog veel meer te kunnen betekenen voor de Hersenstichting.”

Miriam Martens,
vicevoorzitter Adviesraad
van Ervaringsdeskundigen

adviesvragen gesteld vanuit de organisatie. Al in het eerste jaar van het bestaan, heeft de AvE zijn waarde voor de Hersenstichting aangetoond.

De voorzitter heeft vanwege een nieuwe baan per 1 oktober 2021 zijn voorzittersrol neergelegd en is vervangen door een interim-voorzitter. Daarnaast hebben twee leden aangegeven door privéomstandigheden hun lidmaatschap per 2022 te moeten beëindigen. De Hersenstichting is hen zeer erkentelijk voor hun belangrijke bijdrage. In 2022 zal een evaluatie van de adviesraad plaatsvinden.

1.4 Risicomanagement

Een organisatie kan risico lopen op onder meer strategisch, operationeel en financieel terrein, en op het vlak van reputatie, compliance of naleving van de regels. De Hersenstichting heeft een uitgebreide risico-inventarisatie laten uitvoeren, ter versteviging van de interne risicobeheersing. Op basis hiervan zijn beheersmaatregelen genomen. Enkele voorbeelden van de beschreven risico's en beheersmaatregelen zijn:

Onderwerp	Risico	Beheersmaatregel
Batendaling vanuit maatschappelijk perspectief	De Hersenstichting is vrijwel volledig afhankelijk van baten van particuliere gevers. Een goed en betrouwbaar imago is belangrijk.	Het risico op negatieve publiciteit kan zo veel mogelijk voorkomen worden door goede procedures en afspraken.
Batendaling op basis van trendanalyse en kwaliteit van de organisatie	Daling van baten omdat onderzoeken en projecten minder resultaten opleveren.	Meer aandacht besteden aan de volgende stap bij voldoende resultaat en aandacht voor implementatie, zodat impact daadwerkelijk bereikt wordt.
Batendaling op basis van trendanalyse en kwaliteit van de organisatie	Daling van baten collecte door onvoldoende collectanten.	Gedurende het hele jaar actief nieuwe collectanten blijven behouden en werven en de aantallen monitoren. Intensiveren van communicatie met collectanten om betrokkenheid te verhogen.
Kostenstijging eigen organisatie	Financiële schade en imagoschade door fraude.	Goede administratieve organisatie en interne controles.
Kostenstijging eigen organisatie	Medewerker herkent een mail niet als cybersecurity risico.	E-learning cybersecurity.

1.5 Financieel beleid

Algemeen

Voor het financiële beleid volgt de Hersenstichting de richtlijnen van verschillende externe regelgevende organisaties. Dit zijn regels voor de inrichting van de administratieve organisatie, voor het financieel beheer en voor de financiële rapportage. De belangrijkste regels zijn de criteria van de CBF-erkenning, de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ 650) en de gedragscodes van branchevereniging Goede Doelen Nederland (GDN).

Financieel beleid fondsenwerving

Bij de werving van nieuwe donateurs en (eenmalige) giften, maar ook bij het vragen om extra giften van bestaande donateurs, letten we scherp op de hoogte van de kosten die we daarvoor moeten maken. We vragen meerdere offertes aan en werken met diverse leveranciers om steeds de beste prijs-kwaliteitverhouding te kunnen inkopen. We werken zoveel mogelijk op projectbasis of met contracten die een beperkte looptijd hebben (meestal twaalf maanden). Zo blijven we flexibel en kunnen we bijsturen als dat nodig is.

In veel van onze contracten hebben we prestatie-indicatoren opgenomen. We zorgen ervoor dat de vooraf overeengekomen prestaties verantwoord en realistisch zijn. Zo worden ongewenste praktijken die onze goede reputatie kunnen schaden, voorkomen. Met al onze leveranciers worden gedurende het jaar evaluaties gehouden en wordt waar nodig kosten en opbrengsten bijgesteld. Daarnaast nemen we in onze contracten ontbindende voorwaarden op om er zeker van te blijven dat onze contractuele risico's zoveel mogelijk afgedekt blijven.

Monitoring financiën

De werkelijke en verwachte baten en lasten worden maandelijks gerapporteerd, beoordeeld en besproken door het managementteam (MT). De werkelijke inkomsten en bestedingen worden vergeleken met de begroting en met dezelfde periode in het voorgaande verslagjaar. Zo kunnen we tijdig maatregelen nemen bij tegenvallende of juist meevallende kosten of baten.

Continuïteitsreserve

De hoogte van onze continuïteitsreserve wordt bepaald aan de hand van een uitgebreide risico-inventarisatie. Voor de berekening van de continuïteitsreserve is gekeken naar het risico dat 50% van de inkomsten zouden wegvallen en/of de kosten zouden stijgen met 25% als gevolg van niet-beheersbare en beheersbare risico's en de kans daarop. De kans op het risico wordt berekend met behulp van de risico-inventarisatie en een schatting, waarbij is gekeken naar het verloop in het verleden. De impact wordt geschat aan de hand van het relatieve belang van die inkomstenstroom in de totale begroting.

Bestemmingsreserve

Het totaal van de bestemmingsreserve Doelrealisatie bedraagt op de laatste dag van 2021 ruim € 4,5 miljoen. Van het resultaat van 2021 is € 886.390 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Doelrealisatie.

Beleggingsbeleid

De Hersenstichting heeft in 2021 niet belegd in aandelen, obligaties of andere waardepapieren. Het staat voor ons buiten kijf dat we zorgvuldig omgaan met het geld van donateurs. Gelden die niet direct beschikbaar hoeven te zijn, worden op spaarrekeningen gezet. Hoewel het geld direct weer beschikbaar is, heeft dit in 2021 negatieve rente-inkomsten opgeleverd.

Percentage fondsenwerving

In het kader van onze CBF-erkenning is de gewenste verhouding bepaald voor de kosten die we maken om onze baten te werven, ten opzichte van de totale baten. Deze kosten mogen over de afgelopen drie jaren gemiddeld niet hoger zijn dan 25% van de baten. In 2021 was ons begrote percentage 21,8%. Het daadwerkelijke percentage is uitgekomen op 15,7%.

1.6 Extern toezicht

CBF-Keurmerk

De Hersenstichting voert het CBF-Keurmerk en voldoet aan de hoogste categorie van de erkenningsregeling. Jaarlijks toetst het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) of goede doelen met het keurmerk het gedoneerde geld besteden in overeenstemming met beleid en (statutaire) doelstelling van dat goede doel. Alleen organisaties die professioneel werken, op een verantwoorde manier geld inzamelen en zorgvuldig omgaan met het geschonken geld krijgen het keurmerk.

2. Onze activiteiten in 2021

De coronapandemie had ook in 2021 nog grote invloed op de samenleving. Naast onze reguliere activiteiten, is ook een aantal activiteiten ondernomen om mensen met hersenaandoeningen en hun naasten extra te ondersteunen. We hebben informatie over corona en de gevolgen voor mensen met een hersenaandoening beschikbaar gesteld en de uren van de Infolijn verruimd, zodat patiënten en naasten terecht konden met hun vele vragen. Daar werd veel gebruik van gemaakt.

In 2021 heeft de Hersenstichting de activiteiten en interventies aangescherpt. Dit leidde tot een impactagenda, die beschrijft welke impact de Hersenstichting wil bereiken en langs welke routes we deze impact realiseren. De impactagenda is richtinggevend voor de hele organisatie en beschrijft hoe we de komende tien jaar het verschil maken voor de mensen voor wie we werken.

We hanteren de komende jaren onderstaand kader voor onze activiteiten:

Impactdomeinen: focus

Voorkomen:	Behandelen:	Meedoen:
Slaap	Op weg naar genezing	Werk
Beweging	Kwaliteit van leven	Bewegen
Mentale uitdaging	Randvoorwaarden verbeteren	Vrije tijd

Voorlichting: kennisverspreiding middels infolijn, website, HersenMagazine, brochures, Fitte Brein, bijeenkomsten

Hoofdzaken: nationaal kennis- en innovatieprogramma

Binnen de Hersenstichting als impactgeoriënteerde organisatie staat het realiseren van zoveel mogelijk positieve maatschappelijke effecten centraal. We zetten in op activiteiten en interventies die concrete bijdragen leveren aan onze impactdomeinen voorkomen, behandelen en meedoen, maar ook inkomsten en wetenschappelijke publicaties opleveren. Wetenschappelijk onderzoek blijft belangrijk om onze doelen te bereiken. We kiezen voor onderzoeken en projecten die leiden tot oplossingen gericht op behandelen of betere kwaliteit van leven voor onze doelgroepen en maken dit zichtbaar.

Begin 2021 zijn de Hersenstichting en de Edwin van der Sar Foundation gefuseerd. Onderzoek en concrete programma's worden door deze fusie bij elkaar gebracht en zullen elkaar nog meer versterken. De projecten van de Foundation zijn geïntegreerd in het impactdomein Meedoen. Er is een langere termijnvisie in ontwikkeling over de opschaling van een aantal projecten. Dankzij o.a. de wandelapp Ommetje is het impactdomein Voorkomen sterker neergezet.

2.1 Organisatiebrede activiteiten

Hoofdzaken; maak hersen- en psychische gezondheid tot hoofdzaak!

Hoofdzaken is een initiatief van Hersenstichting, ZonMw en MIND en tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en LSH/Health Holland. Samen met patiënten en hun naasten, onderzoekers, zorgprofessionals, kennisinstellingen, bedrijven, en maatschappelijke en overheidsorganisaties hebben we de ambitie om in het jaar 2040 mensen met een hersen- en/of psychische aandoening vijf jaar langer in goede gezondheid te laten leven. Om dit te realiseren werken we aan een nationaal kennis- en innovatieprogramma hersen- en psychische gezondheid van tien jaar met structurele financiering. Een programma waarin kennis en data over psychiatrie, psychologie, neurologie en neurowetenschappen wordt gebundeld en er sneller betere oplossingen voor patiënten in praktijk worden gebracht. Hierbij staat de behoefte van de patiënt centraal. Zo maken we het verschil voor miljoenen Nederlanders.

“De Hersenstichting, Mind, NWO en ZonMw werken samen aan het initiatief Hoofdzaken. Wij willen kennis en data over psychiatrie, psychologie, neurologie en neurowetenschappen bundelen. We willen investeren in onderzoek naar aandoeningoverstijgende overeenkomsten in oorzaken, onderliggende mechanismen, klachten en oplossingen. Om zo sneller betere oplossingen voor patiënten in praktijk te brengen. Zo werken we samen aan een goede gezondheid voor iedereen!..”

Véronique Timmerhuis,
algemeen directeur ZonMw

Op 30 september 2021 is het initiatief Hoofdzaken gelanceerd middels overhandiging van het bijbehorende manifest aan Hare Majesteit Koningin Máxima. Meer dan 100 wetenschappers, ervaringsdeskundigen, zorgprofessionals en beleidsmedewerkers kwamen bij elkaar om de urgentie van Hoofdzaken te onderstrepen. Hoofdzaken wordt inmiddels door ruim 240 mensen en organisaties ondersteund.

Algemene voorlichting

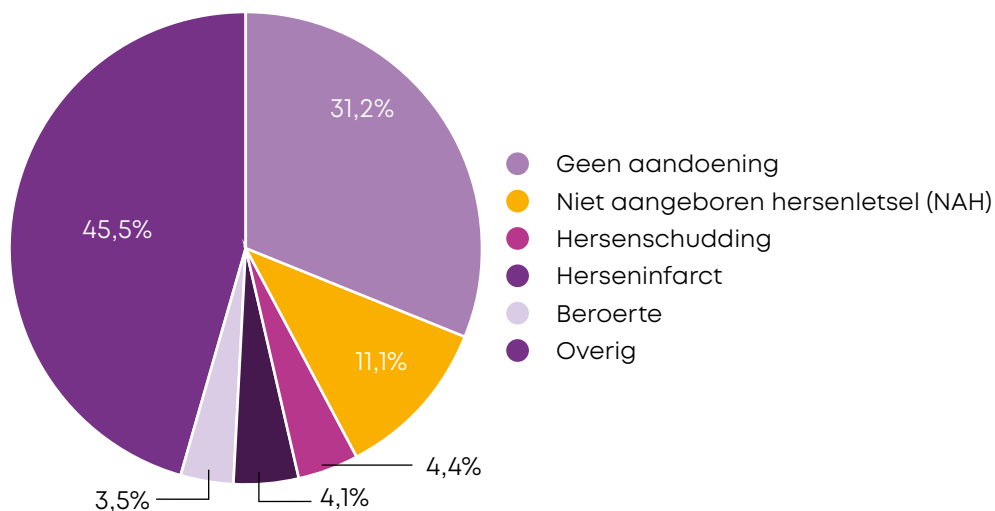
Hersenaandoeningen hebben een enorme impact op de patiënt én op de omgeving. Niet alleen de patiënt maar ook de omgeving zoekt naar informatie, zodat zij beter weten wat hen te wachten staat en hoe zij hiermee om kunnen gaan. Met voorlichting zetten we vooral in op betrouwbare en actuele informatieverstrekking over hersenaandoeningen en de gevolgen. De Hersenstichting is in Nederland dé plek voor informatie over hersenaandoeningen en hersengezondheid. We blijven aan onze kennisbasis bouwen en deze via verschillende kanalen beschikbaar stellen, zoals bij onze Infolijn waar mensen vragen kunnen stellen.

Infolijn

De Infolijn van de Hersenstichting is ook in 2021 veelvuldig geraadpleegd: in totaal 3054 keer (een stijging van 4% ten opzichte van 2020). Bijna een kwart van de patiënten, naasten en professionals (953 keer) zocht contact over algemene hersengerelateerde vragen. Zoals bij een vermoeden van hersenletsel, vragen over corona / long covid en (twijfel over) vaccinaties, profielwerkstukken of tekstsuggesties voor de website. Maar ook vragen over de functionaliteit van Ommetje.

De overige vragen betroffen specifieke hersenaandoeningen. Niet-aangeboren hersenletsel, traumatisch hersenletsel en beroerte kwamen het meest voor. Het ontbreken van erkenning voor langdurige klachten zonder zichtbaar letsel op een scan, vooral bij hersenschuddingen, wordt veel genoemd. We kregen tijdens coronalockdowns meer vragen over de gevolgen van hersenletsel naar aanleiding van huiselijk geweld. Om Infolijnmedewerkers te ondersteunen wanneer ze te maken krijgen met agressie of stalking, is een protocol 'Ongewenst gedrag' geschreven.

Ook is in 2021 een inventarisatie gestart onder Infolijnen van andere gezondheidsfondsen om van elkaars ervaringen te leren, te zien waar mogelijk meer samenwerking gewenst is of waar onderlinge communicatie of doorverwijzing kan worden verbeterd.

Voorlichtingsmiddelen

De Hersenstichting geeft via verschillende kanalen voorlichtingsinformatie over hersengezondheid en hersenaandoeningen. In 2021 is ruim 61.000 keer een voorlichtingsmiddel zoals een folder, brochure of informatiekaartje aangevraagd, waarvan zo'n 40% fysiek en 60% online. De onderwerpen overprikkeling (nieuw sinds juni), geheugen, voeding en slaap waren het meest populair.

Ook de webpagina's over hersenaandoeningen en de gevolgen zijn vaak bezocht. Voor hersenaandoeningen waren er 4.670.999 paginaweergaven, 4.186.262 unieke paginaweergaven en de gemiddelde tijd op de pagina was 03:17 minuten. Voor gevolgen waren er 341.282 paginaweergaven, 291.237 unieke paginaweergaven en de gemiddelde tijd op de pagina was 01:57 min.

Verder verzorgde de Hersenstichting op aanvraag 25 publiekslezingen op locatie en 35 online lezingen; 'Hoe houd ik mijn hersenen gezond' en 'Geheugen en vergeten' werden het meest aangevraagd.

Daarnaast is er in drie themaweken met een mix van activiteiten extra aandacht gevraagd voor de thema's mentale gezondheid, hersengezondheid en onzichtbare gevolgen van hersenaandoeningen.

Brain Awareness Week

De Brain Awareness Week, van 15 t/m 21 maart 2021, stond in het teken van onzichtbare gevolgen. Veel mensen met een hersenaandoening ervaren gevolgen die aan de buitenkant niet zichtbaar zijn maar wel een enorme impact hebben op hun leven, zoals overprikkeling en vermoeidheid. Het feit dat deze gevolgen onzichtbaar zijn, zorgt voor onbegrip. Met deze week wilden we meer (h)erkenning en bewustwording creëren voor de onzichtbare gevolgen, om begrip te vergroten. Dit deden we vooral online vanwege de lockdown op dat moment. We lanceerden de podcastserie 'Tussen je Oren' met acht afleveringen over verschillende onzichtbare gevolgen, zoals vermoeidheid en overprikkeling; deze werd meer dan 40.000 keer gestreamd in 2021, en de prikkelarme versie meer dan 2.000 keer. Het webinar over geheugen en geheugenproblemen werd 7.217 keer bekeken. Aan de prikkelarme online yogalessen in de Brain Awareness Week namen meer dan 2.000 mensen deel.

Week van de Mentale Gezondheid

Van 10 t/m 17 oktober vroeg de Hersenstichting aandacht voor het belang van een gezonde geest tijdens de Week van de Mentale Gezondheid. Samen met het Longfonds organiseerden we een webinar over mentale klachten na corona, dat in totaal 5.906 keer is bekeken. In het Hersenmagazine deelden we verhalen en tips over mentale gezondheid en kwetsbaarheid. Dit was speciaal voor de themaweek gratis te bestellen op onze website; daarvan maakten 3.713 mensen gebruik. Het grootste deel van deze bestellingen kwam via de Ommetje-app die deze week ook in het teken stond van mentale gezondheid; bewegen heeft tenslotte een positieve invloed op je mentale gezondheid.

Bijna 100.000 mensen beluisterden de vijf podcastafleveringen over mentale gezondheid, met onder andere neuropsycholoog Erik Scherder en psychiater Christiaan Vinkers. Ommetje-gebruikers kregen extra XP-punten voor het luisteren. Tijdens de week is er ook meer gewandeld: het aantal ommetjes lag zo'n 8% hoger dan in andere weken.

2.2 Impactdomein Voorkomen

Voorkomen is beter dan genezen. Dit geldt zeker voor hersenaandoeningen omdat er voor veel hersenziekten nog geen genezende behandelingen zijn. Eenmaal beschadigd hersenweefsel kan nog niet hersteld worden. Een gezonde leefstijl kan het risico op hersenaandoeningen verkleinen en de gevolgen van veroudering en hersenziektes uitstellen. We richten ons op het realiseren van gedragsverandering rondom slaap, bewegen en mentale uitdaging.

Ommetje

In 2021 was de wandelapp Ommetje onverminderd populair. In totaal zijn maar liefst bijna twee miljard minuten ommetjes gelopen. Per dag lopen ruim 100.000 mensen zo'n 160.000 ommetjes. Meer dan de helft van de gebruikers is dankzij de app meer gaan bewegen en 37% heeft van dagelijks bewegen een gewoonte gemaakt. In 2021 is gekeken hoe de app verder ingezet kan worden om specifieke doelgroepen te bereiken. Er is een (deels door het Ministerie van VWS gefinancierd) onderzoek gestart naar de haalbaarheid en effectiviteit van een Ommetje-app voor 12-16 jarige vmbo-scholieren. Deze doelgroep beweegt te weinig, terwijl voldoende beweging juist essentieel is voor de mentale gezondheid. In het onderzoek wordt gekeken naar de toepasbaarheid van de succesfactoren van Ommetje voor deze jonge doelgroep. Uitkomst van het onderzoek wordt medio 2022 verwacht, op basis daarvan wordt al dan niet besloten tot een jongerenversie van Ommetje.

In 2021 zijn ook diverse pilots gestart met Ommetje, zoals het Ommetje Fietsritje en de pilot in gemeenten Oost-Gelre en Montferland. Tenslotte hebben de drie themaweken van de Hersenstichting ook aandacht gekregen binnen Ommetje.

HersenCoach2.0

In 2020 ontwikkelden we de HersenCoach, een online training waarbij mensen per mail informatie en opdrachten krijgen om hun hersengezondheid te verbeteren. Op basis van de evaluatie van de HersenCoach waaronder een gesprek met de doelgroep, is deze doorontwikkeld tot de HersenCoach2.0. De tool is interactiever door de toevoeging van testjes en quizjes, er zijn mogelijkheden om een eigen programma samen te stellen en de tips sluiten beter aan bij de leefwereld van de deelnemers. Daarnaast is een eerste stap gezet in het toegankelijker maken van de tool, bijvoorbeeld door ook een prikkelarme versie van de video's te bieden. In 2021 bereikten we ruim 31.000 deelnemers, waarvan driekwart zich inschreef voor verdere communicatie over hersengezondheid. De open rate van de verschillende mails was hoog en de training werd positief beoordeeld. Ook in 2022 zullen we de HersenCoach weer onder de aandacht brengen om zo nog meer mensen te bereiken.

Vervolgproject Eerstelijns slaapzorg

Slapeloosheid, ook wel insomnie genoemd, komt voor onder ongeveer 30% van de Nederlanders. Ongeveer 10% heeft ernstige klachten. De meest effectieve behandeling is cognitieve gedragstherapie insomnie (CGT-i). Deze behandeling moet in de huisartsenpraktijk plaatsvinden, maar dat gebeurt helaas nog maar bij 10% van alle patiënten. Huisartsen en praktijkondersteuners (POH) hebben onvoldoende kennis van slaapproblematiek, of missen de handvatten om CGT-i toe te passen. Om dit knelpunt op te lossen, heeft de Hersenstichting in het verleden bijgedragen aan het huisartsenprogramma Slaapstraat, en de uitrol en evaluatie hiervan in regionale pilots. De Hersenstichting heeft in 2021 subsidie toegekend aan de Vrije Universiteit Amsterdam voor het vervolgproject Beter slapen in de eerste lijn: Vervolg Slaapstraat. In dit project wordt een onlinetraining ontwikkeld die de kennis van POH-ers over insomnie en de behandeling hiervan vergroot. Daarnaast wordt een online CGT-i behandeling toegankelijk gemaakt voor alle huisartspraktijken.

2.3 Impactdomein Behandelen

Ruim 4 miljoen mensen in Nederland hebben te kampen met een hersenaandoening. Voor de meeste ziektes bestaan nog geen oplossingen. We financieren onderzoek en innovaties zodat er behandelingen komen die hersenaandoeningen genezen, stoppen, of vertragen of de kwaliteit van leven voor mensen met een hersenaandoening verbeteren.

Dutch Neuro-FUS consortium

Veel hersenaandoeningen zijn nog niet of nauwelijks te behandelen, onder meer doordat de hersenen zeer beperkt toegankelijk zijn voor medicatie. De zogenaamde bloed-hersenbarrière zorgt ervoor dat een groot deel van medicijnen de hersenen niet kunnen bereiken.

Het Dutch Neuro-FUS consortium (DNFC) richt zich op het openen van de hersenen voor therapie met MRI-begeleide Focused Ultrasound (FUS-) technologie. Deze technologie is door het Prinses Maxima Centrum en UMC Utrecht aangeschaft. Met behulp van uiterst precies gerichte geluidstrillingen worden de bloedvaten in de hersenen tijdelijk en lokaal geopend. In dit project worden de mogelijkheden van FUS bij gliomen en alzheimer onderzocht. Gliomen zijn een kwaadaardige vorm van hersenkanker die leidt tot vroegtijdig sterven.

De enige behandeling die er nu voor gliomen bestaat, is het wegsnijden en bestralen ervan. Uiteindelijk groeit de hersentumor altijd terug. In het deelonderzoek hersentumoren vindt de eerste klinische studie plaats waarbij de bloed-hersenbarrière rondom een glioom wordt geopend en anti-kanker medicijnen worden toegediend. In het deelonderzoek alzheimer wordt onderzocht of medicijnen veilig door

“Een obstakel in de behandeling van hersenaandoeningen, zoals hersentumoren bij kinderen en volwassenen, is de bloed-hersenbarrière. Deze barrière zorgt ervoor dat de hersenen goed beschermd zijn tegen gevaarlijke stoffen. Helaas staat deze barrière voor patiënten ook letterlijk in de weg voor de behandeling van hersenaandoeningen. Dit natuurlijke beschermingsmechanisme maakt de hersenen grotendeels ontoegankelijk voor medicijnen, waardoor behandelingen voor veel hersenaandoeningen niet effectief zijn. Met behulp van de Hersenstichting kunnen we in het Dutch Neuro-FUS consortium nu voor het eerst in Nederland de bloed-hersenbarrière middels geluidsgolven openen, zodat medicijnen de hersenen makkelijker kunnen bereiken. Een enorm belangrijke stap in het behandelen van hersenaandoeningen.”

Dannis van Vuurden,
kinderoncoloog Prinses
Máxima Centrum

de bloed-hersenbarrière van mensen met alzheimer kunnen en hoe medicijnen zich over de hersenen verspreiden. Dit loopt vooruit op de vele medicijnstudies voor alzheimer die zich nu in fase 2 of 3 van klinisch onderzoek bevinden. De FUS-techniek kan worden ingezet voor het toedienen van medicijnen in lagere dosissen of op gerichtere plekken in de hersenen. Dit onderzoek is mede mogelijk gemaakt door bijna twee miljoen euro aan giften van het Piet Poortman Fonds, het J.C. Wegener fonds en C. & W. de Boer.

Humane meetmodellen

De Hersenstichting investeert via het Partnership-programma Humane meetmodellen € 75.000 in de ontwikkeling van humane mini-hersenen. In het onderzoek, genaamd CONNECT, koppelen de onderzoekers een functionele bloed-hersenbarrière aan mini-hersenen, om zo een uniek menselijk meetmodel te ontwikkelen met als doel het testen van medicatie en nutriënten voor hersenziekten. Deze aanpak leidt tot een meetmodel dat dichterbij de patiënt staat dan de huidige cel- en diermodellen. Ook wordt gekeken naar het effect op de hersencellen. Het project wordt uitgevoerd door prof. dr. Elly Hol, verbonden aan het Universitair Medisch Centrum Utrecht en prof. dr. Elga de Vries, verbonden aan het Amsterdam Universitair Medisch Centrum.

Samen met andere gezondheidsfondsen aangesloten bij de vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) investeert de Hersenstichting structureel in de ontwikkeling van betere humane meetmethoden en zetten we ons in om alternatieven voor dierproeven te ontwikkelen.

Hulpmaterialen voor zorgprofessionals

Goede zorg is voor alle mensen met een hersenaandoening van groot belang, en helaas niet altijd vanzelfsprekend. De gevolgen op het gebied van bijvoorbeeld cognitie, communicatie en gedrag worden niet altijd herkend. In 2021 heeft de Hersenstichting ingezet op activiteiten gericht op het herkennen en erkennen van de onzichtbare gevolgen van hersenletsel door zorgprofessionals. Voorlichting aan en samenwerking met en tussen zorgprofessionals die mensen met een hersenaandoening ondersteunen, is een belangrijke voorwaarde om als patiënt de juiste zorg op het juiste moment te ontvangen. Zorgprofessionals leren patiënten beter omgaan met de gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Om hen te ondersteunen heeft de Hersenstichting in 2021 een aantal activiteiten uitgevoerd. De productie en verspreiding van een voorlichtingsvideo helpen ergo- en fysiotherapeuten de onzichtbare gevolgen van hersenletsel beter te herkennen. Daarnaast heeft de Hersenstichting 50 koffers voor ergo- en fysiotherapeuten gratis ter beschikking gesteld.

“De hersenen zijn een complex orgaan waar we al heel veel van weten, maar ook nog heel veel niet. Door nieuwe kennis te verwerven en bestaande kennis toe te passen komen we steeds een stapje dichterbij het genezen van hersenaandoeningen. Ook dit jaar hebben we weer beloftevol onderzoek kunnen starten dat zich richt op het geneesbaar maken van hersenaandoeningen.”

Dirk-Jan Saaltink,
senior medewerker
Kennis & Innovatie

De koffers bevatten hulpmaterialen om patiënten met hersenletsel en hun naasten te helpen bij de zichtbare en onzichtbare gevolgen thuis. Het animo voor deze gratis koffers – oorspronkelijk een initiatief van de Edwin van der Sar Foundation die sinds 2021 onderdeel is van de Hersenstichting - was groot.

2.4 Impactdomein Meedoen

Binnen het impactdomein Meedoen ondersteunen we mensen om het beste uit hun leven te halen. We werken aan een aangepast aanbod voor werk, bewegen en vrije tijd zodat mensen daadwerkelijk mee kunnen doen. We maken ons hard voor een inclusieve samenleving waarin (neuro)diversiteit wordt omarmd en stigma's verdwijnen.

Onderstaande initiatieven zijn gestart door de Edwin van der Sar Foundation en na de fusie begin 2021 geïntegreerd in het impactdomein Meedoen.

Sport en bewegen

De Hersenstichting realiseert door heel Nederland aangepaste sport- en beweeginitiatieven voor mensen met een hersenaandoening, zoals zwemmen en fitness. We slaan zo een brug tussen revalidatie en reguliere sport: door het aangepaste aanbod verlagen we de drempel om na de revalidatie te (blijven) bewegen en sporten. Want bewegen is een essentieel onderdeel van herstel en een gezonde leefstijl! Naast leefstijlbevordering bieden deze uren ook contacten tussen lotgenoten.

Op dit moment bieden zo'n 30 zwembaden in Nederland aangepaste zwembaden aan, waarvan elf zwembaden met subsidie van de Hersenstichting. Daarnaast zijn er in totaal 98 Meet me @ the Gym beweeglocaties waar mensen met hersenletsel onder professionele begeleiding kunnen sporten en bewegen. Door de corona-lockdowns hebben deze uren dit jaar helaas gedeeltelijk stilgelegen. Verder hielpen wij zeven (zorg)instellingen met de aanschaf van een duofiets. Deze fiets heeft elektrische trapondersteuning en andere speciale aanpassingen voor mensen met hersenletsel.

Ook werken we sinds 2021 aan het verbeteren van de toegankelijkheid van de wandelapp Ommetje voor mensen met een fysieke en cognitieve beperking na een hersenaandoening. Basalt Revalidatie en Haagse Hogeschool onderzoeken wat het effect van de app en de gebruikerservaring van deze doelgroep is tijdens én na de revalidatie; met als doel Ommetje inclusiever te maken voor iedereen, met of zonder beperking.

De Class: van bank naar baan

Het programma De Class verbetert het maatschappelijke perspectief van jongeren met niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Dit doen we door persoonlijke begeleiding op het gebied van sport, studie en talentontwikkeling in een intensief traject van één jaar gericht op mentale en fysieke belastbaarheid en een gezonde leefstijl. Het doel van De Class is het vinden van een passende werkplek. Jaarlijks kunnen 20 jongeren deelnemen aan dit unieke traject. In 2021 hebben elf jongeren uit de lichting van 2020 een werkplek gevonden. In het najaar van 2021 is er tevens een nieuwe lichting begonnen.

Daarnaast startten we eind 2021 in samenwerking met Hogeschool Windesheim en Nivel een traject om de Class door te ontwikkelen. Doel van dit traject is om de methodiek achter de Class uit te rollen naar meer regio's in Nederland, zodat meer jongeren de mogelijkheid krijgen om deel te nemen. We gaan onder andere een handleiding ontwikkelen en toetsen. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor een pilot in het oosten van Nederland in gang gezet.

Ouder Kind Dag

De Ouder Kind Dag is in 2018 opgezet door de Edwin van der Sar Foundation en werd op 4 september 2021 voor de vierde keer georganiseerd, voor het eerst onder de vlag van de Hersenstichting. Deze jaarlijkse, volledig verzorgde en begeleide sport- en speldag heeft als doel het stimuleren van lotgenotencontact en verbinding. Ongeveer 200 aanwezigen - kinderen met hersenletsel van vijf tot vijftien jaar en hun ouders, broertjes en zusjes - speelden op een zonovergoten KNVB-campus in Zeist met elkaar en Edwin van der Sar een potje voetbal en deden andere leuke spellen. Zij hadden mede dankzij de tientallen vrijwilligers een onvergetelijke dag, terwijl hun ouders deelnamen aan workshops of lezingen over hersenletsel door Erik Scherder en andere (zorg)professionals.

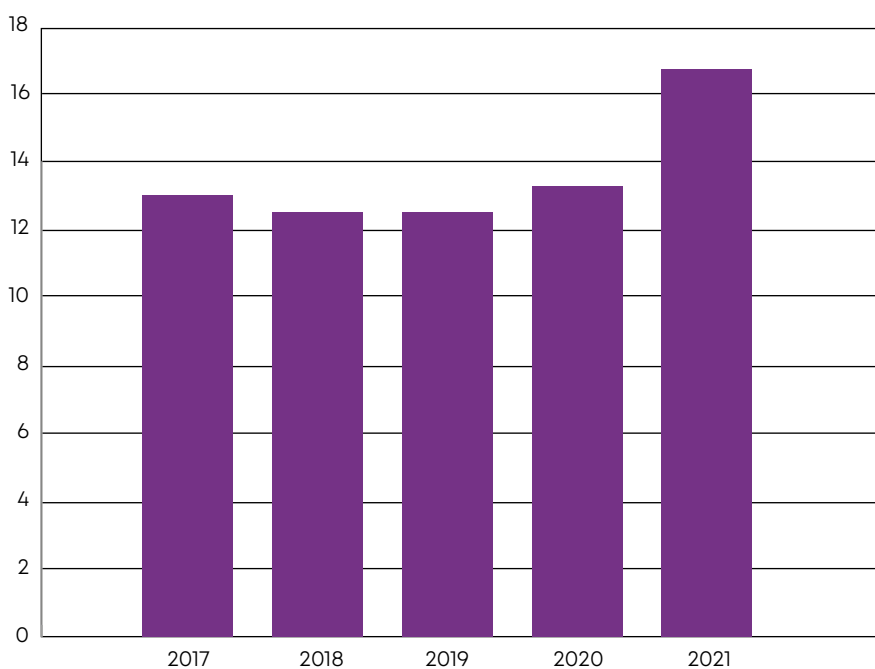

3. Werving

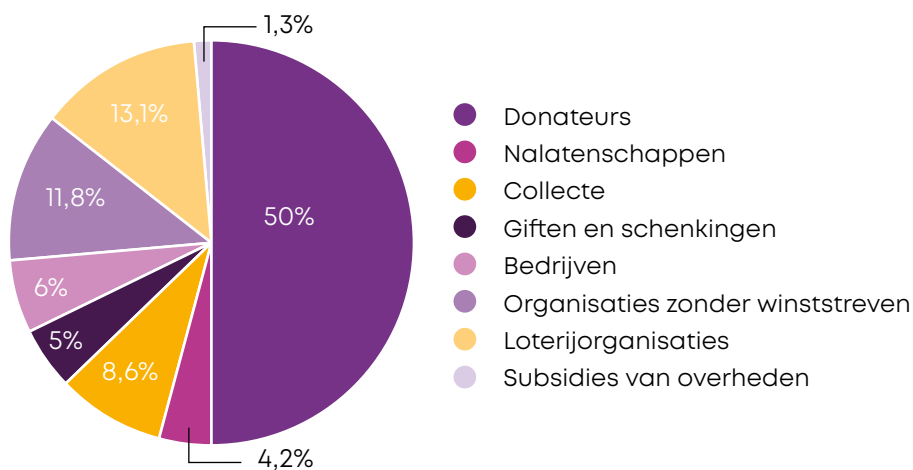
De Hersenstichting zet alles op alles voor gezonde hersenen voor iedereen. Dit kunnen wij alleen doen dankzij de steun van talloze vrijwilligers, donateurs, actievoerders, fondsen en bedrijven.

2021 stond, naast het optimaliseren van de meer bekende fondsenwervende middelen, in het teken van integratie van de Van der Sar activiteiten en ervaring opdoen met nieuwe segmenten en innovaties. Door de ongekende groei in het aantal donateurs en supporters in 2021 hebben we versneld ons marketing automation systeem moeten migreren. Daardoor is er een groot beslag gelegd op onze resources en zijn enkele wervingsactiviteiten noodgedwongen uitgesteld. Dit nieuwe systeem stelt ons in staat om in 2022 sneller en meer op maat met onze achterban te kunnen communiceren.

De totale inkomsten eindigden in 2021 ruim 25% hoger dan in 2020, namelijk op € 16.668.105.

Inkomsten Hersenstichting 2017 – 2021 in miljoenen

Herkomst van inkomsten 2021 in percentages

3.1 Wervingsbeleid

Zorgvuldigheid en transparantie

De Hersenstichting ontvangt het grootste deel van haar inkomsten uit giften van particuliere donateurs. Het werven van nieuwe donateurs gebeurt daarom altijd met de grootste zorg en respect. Wij volgen de gedragscode van de branchevereniging Goede Doelen Nederland. Zorgvuldigheid, respect en transparantie staan bij ons centraal in de benadering van (potentiële) donateurs met een fondsenwervende vraag.

De bureaus die voor ons deur-aan-deur werven, zorgen met een planningstool dat het publiek niet te frequent benaderd wordt door de verschillende goede doelen.

We verplichten ons om te zorgen voor voldoende beveiliging van de persoonsgegevens die we verwerken, ook als we een extern bureau inschakelen. Vanzelfsprekend houden we ons aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Service voor donateurs

Bij alle communicatie betrachten we de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Feedback van onze achterban geeft ons waardevolle informatie. Onze website geeft de mogelijkheid om op eenvoudige wijze feedback en klachten aan ons door te geven.

3.2 Werving en behoud van donateurs

Dankzij onze donateurs kan de Hersenstichting zich elke dag inzetten voor gezonde hersenen voor iedereen. Een goede relatie en regelmatig contact met onze donateurs over hoe we, mede dankzij hun bijdragen, aan onze missie werken is voor ons cruciaal om hen betrokken te houden.

In 2021 heeft een uitgebreid loyaliteitsonderzoek plaatsgevonden, om inzichtelijk te maken welke aspecten bijdragen aan betrokkenheid bij de Hersenstichting en welke middelen we hiervoor kunnen inzetten.

Werving van nieuwe donateurs vindt plaats via verschillende kanalen, onder andere via onze website, de wandel-app Ommetje, de Hersencoach, direct mailings, telemarketing, TV, en deur-aan-deurwerving.

Direct mailings

Een belangrijke bron van inkomsten voor de Hersenstichting zijn onze mailings. Deze versturen we per post naar onze (potentiële) donateurs en relaties. In de mailingbrieven lichten we door ons gesteunde onderzoeken en projecten toe, communiceren we over onze impact en wordt gevraagd of de ontvanger de Hersenstichting wil (blijven) steunen. In 2021 hebben onze mailings ruim € 1,39 miljoen opgebracht.

“Er wordt mij weleens gevraagd of het niet moeilijk is om mensen om geld of steun te vragen. Nee, dat vind ik niet lastig omdat er in Nederland 4 miljoen mensen zijn met een hersenaandoening die baat hebben bij meer onderzoek, betere zorg en initiatieven op het gebied van participatie. En daar is geld voor nodig, veel geld. Iedereen kent wel iemand met een hersenaandoening; een oma die lijdt aan dementie, een collega met migraine, een zwager die een depressie heeft of een kind met autisme. Hersenaandoeningen; het raakt ons allemaal. En daarom zet ik mij elke dag weer in om nieuwe donateurs te werven, te betrekken bij ons werk en te behouden.”

**Tarquinia Zeegers,
donateurswerving
en -behoud**

Telemarketing

Bij telemarketing worden mensen gebeld met de vraag of ze een structureel donateurschap met de Hersenstichting willen aangaan. Doorgaans kennen deze mensen de Hersenstichting al, bijvoorbeeld omdat ze voorlichtingsmateriaal hebben aangevraagd of hebben gereageerd op een mailing via de post.

Deur-aan-deur

Deur-aan-deur werven we donateurs voor het werk van de Hersenstichting door uitleg over onze missie en de door ons gesteunde onderzoeken en projecten. De wervers worden door ons getraind en maken gebruik van een tablet voor een heldere leidraad om het gesprek aan te gaan.

Dankzij alle inspanningen in een uitdagend coronajaar hebben we in 2021 56.814 donateurs geworven. Dit leidde tot een stijging van 34% in het totale aantal donateurs ten opzichte van 2020. Een resultaat waar we trots op zijn en dankbaar voor zijn.

HersenMagazine

Donateurs die jaarlijks € 25 of méér geven, ontvangen drie keer per jaar ons HersenMagazine. Dit magazine geeft actuele informatie over het werk en de projecten van de Hersenstichting, nieuwe ontwikkelingen in onderzoek, ervaringsverhalen van patiënten, bijzondere sponsoracties en interessante 'hersensweetjes'. Alle edities van het HersenMagazine in 2021 hadden bij elkaar een oplage van ongeveer 305.000 stuks.

Closure

In 2021 is de Hersenstichting een samenwerking aangegaan met Closure; een dienst voor het opzeggen van abonnementen en donateurschappen van een overledene. Als nabestaanden het donateurschap van hun dierbare bij de Hersenstichting opzeggen, kunnen zij aangeven aan welke organisaties en instanties het overlijden nog meer doorgegeven moet worden. Nabestaanden hoeven daardoor niet alle organisaties apart te benaderen, waardoor zij tijd kunnen besteden aan wat echt belangrijk is; de rouwverwerking. Daarnaast biedt Closure ook de mogelijkheid om het donateurschap over te nemen of een einddonatie uit naam van de overledene te doen.

3.3 Collecte

Ten gevolge van de corona-lockdown hebben we in januari 2021 besloten om onze collecte voor het eerst geheel online te laten plaatsvinden. De eerste volledig digitale collecteweek van de Hersenstichting was een succes en heeft € 1.277.962 euro opgebracht. De opbrengst is ruim twee keer zo hoog als verwacht, door onze betrokken achterban én doordat veel Ommetje-lopers hebben bijgedragen. In totaal hebben bijna 18.000 Nederlanders een online collectebus aangemaakt en vrienden en familie gevraagd om te doneren. De totale collecteopbrengst inclusief Goede Doelenweken bedraagt € 1.427.343.

3.4 Nalatenschappen

Het aantal mensen dat bij leven aangeeft de Hersenstichting in het testament te hebben opgenomen, neemt toe. Dat geldt ook voor het aantal mensen dat een persoonlijk advies wenst en derhalve contact zoekt met de Hersenstichting. In toenemende mate wordt een beroep op de Hersenstichting gedaan voor het uitvoeren van de executele. In totaal heeft de Hersenstichting in 2021 een bedrag van € 704.283 ontvangen uit nalatenschappen. Dit bedrag is lager dan voorgaande jaren. Dit heeft te maken met een aanpassing in onze waarderinggrondslagen. Tot en met 2020 werd een nalatenschap in de resultaten verwerkt op basis van een schatting van het te ontvangen bedrag. Met ingang van dit verslagjaar wordt een bate uit een nalatenschap alleen in de resultaten opgenomen als de akte van verdeling of de rekening van verantwoording in het boekjaar is ontvangen.

In 2021 hebben we opnieuw via diverse activiteiten het onderwerp nalaten in het algemeen en aan de Hersenstichting in het bijzonder, onder de aandacht gebracht van een groot publiek. Een deel van deze activiteiten worden uitgevoerd in samenwerking met Centrum Nalatenschappen. Ondanks de coronapandemie hebben we in 2021 een aantal fysieke bijeenkomsten kunnen organiseren waarin we de aanwezigen informeerden over het onderwerp erfrecht en nalaten.

In oktober hebben we voor het eerst deelgenomen aan de televisieserie De Nalatenschap. Deze serie wordt uitgezonden op SBS6 en informeert de kijkers over het belang van de inkomsten uit nalatenschappen voor het realiseren van de doelstellingen van de deelnemende goede doelen. Ruim 265.000 kijkers hebben de Hersenstichting aflevering bekeken. De respons in de vorm van een verzoek tot contact of informatie is verrassend hoog gebleken.

De samenwerking met NuNotariaat (sinds 2017) hebben we in 2021 voortgezet. NuNotariaat is een online platform waar gebruikers online hun testament kunnen samenstellen. Daarnaast hebben we opnieuw deelgenomen aan de landelijke campagne nalaten: Toegift.nl.

Met de in 2019 gestarte eigen campagne 'Ook als u er niet meer bent, kunt u er nog voor anderen zijn' brengen we de mogelijkheid om na te laten aan de Hersenstichting onder de aandacht. In twee minidocumentaires en commercials vertellen twee erflaters waarom zij de Hersenstichting in hun testament hebben opgenomen. In de periode van uitzending van het programma De Nalatenschap is de campagne opnieuw ingezet via radio en tv en sociale media.

mevrouw Willemsen, beeld uit de nalatencampagne

3.5 Loterijen

Spelers van de vriendenloterij kiezen ervoor kiezen om 'vriend' te worden van een goed doel en hiervoor mee te spelen. 42% van de inleg van elk lot gaat dan naar dat goede doel. In 2021 ontvingen wij van de Vriendenloterij vanuit geormerkte spelers het mooie bedrag van € 628.364. De Hersenstichting en de Van der Sar Foundation waren gekozen goede doelen in het televisieprogramma Marble Mania. Dit bedrag is ook uitgekeerd door de Vriendenloterij en bedroeg in totaal € 35.000. Het vaste percentage van de Vriendenloterij is halverwege het jaar overgenomen door de Nationale Postcodeloterij. Vanuit het vaste percentage van de vriendenloterij en de Postcodeloterij tezamen ontvingen wij het mooie bedrag van € 1.000.000.

De Nederlandse Loterij draagt bij aan een gelukkig, gezond en sportief Nederland. Ook van de Nederlandse Loterij (met kansspelen zoals Lotto en Krasloten) ontvangt de Hersenstichting jaarlijkse een bijdrage om onze missie te vervullen. In 2021 ontvingen wij het mooie bedrag van € 412.873.

3.6 Innovatie

De meer traditionele wervingskanalen als direct mailings, telemarketing en deur-aan-deur werving zijn in 2021 onverminderd succesvol gebleken. Om ook in de toekomst succesvol te blijven, is het belangrijk om ervaring op te doen met nieuwe proposities en technieken. Daarom is in 2021 gestart met de ontwikkeling van een aantal nieuwe segmenten en fondsenwervende formats.

Ook de (door corona) geheel online uitgevoerde collecte was een belangrijke stap in onze digitale transformatie.

Nieuw tv-format

Onze succesvolle Geef om Je Hersenen tv-show bij Omroep Max kon dit jaar geen doorgang vinden, daarom hebben we de samenwerking gezocht met RTL Boulevard. In het weekend van 5, 6 en 7 maart, kwam RTL Boulevard in actie voor de Hersenstichting. Onder andere zanger Ernst Daniel Smid en Martin Buitenhuis (zanger Van Dik Hout) lieten zien wat voor impact de ziekte van Parkinson op je leven kan hebben. Ernst Daniel Smid (68) lijdt zelf aan de ziekte. De vader van Martin overleed aan de gevolgen van parkinson op 80-jarige leeftijd. En presentator Eddy Zoëy, wiens vader ook leed aan parkinson, ging bij uitvinder IJsbrand op bezoek om te ervaren hoe het is om een tremor te hebben. Kijkers konden doneren aan de Hersenstichting door het sturen van een SMS of via onze website.

Crowdfunding platform

In 2021 is ons nieuwe crowdfunding platform www.samenvoordehersen.nl gelanceerd. Gedurende het jaar is er op het platform succesvol campagne gevoerd door een aantal naasten van en patiënten met SCA7 om geld op te halen voor onderzoek naar deze ziekte. De Hersenstichting heeft het opgehaalde bedrag verdubbeld.

(Strategische) partnerships bedrijven

De Hersenstichting ontvangt elk jaar diverse giften van bedrijven. Eind 2020 is de bedrijvenversie van de Ommetje-app geïntroduceerd, resulterend in meer dan 1.000 aangesloten bedrijven. In 2021 is een aantal gesprekken met bedrijven gevoerd om te komen tot strategische partnerships; gezamenlijk werken aan de speerpunten van de Hersenstichting staat hierin centraal. Naar verwachting zal dit in 2022 leiden tot de eerste strategische zakelijke partners.

Impactgedreven fondsenwerving

In 2021 is gewerkt aan de transitie van meer traditionele fondsenwerving naar impactgedreven fondsenwerving: niet alleen de financiële inkomsten, maar ook de inhoudelijke impact is van cruciaal belang. De eerste voorbeelden hiervan zijn de wandelapp Ommetje en de Hersencoach. Nieuwe proposities die worden ontwikkeld zullen zoveel mogelijk beide doelstellingen verbinden.

3.7 Grote giften

In 2021 zagen we een toename van het aantal gevers van grote giften. Zo hebben we een uitzonderlijk grote gift mogen ontvangen van het Piet Poortman fonds (€ 1,6 miljoen) voor aandoeningoverstijgend onderzoek naar de bloed-hersenbarrière (FUS-onderzoek). Dit onderzoek mocht daarnaast rekenen op extra grote giften van het J.W. Wegener Fonds en C.& W. de Boer. Het Willemina en Mies Fonds verraste ons met een substantiële gift voor het onderzoek No Guts No Glory.

3.8 Overige inkomsten

Naast de inkomsten uit bijdragen van donateurs ontvangt de Hersenstichting steun op diverse andere manieren. Steeds meer mensen organiseren een sponsoractie. Deze acties variëren normaliter van sportieve activiteiten als de Nijmeegse Vierdaagse of de Nieuwjaarsduik tot de verkoop van ansichtkaarten. Door corona is het aantal sportieve acties in 2021 aanzienlijk minder geweest. Daar staat tegenover dat er geld is opgehaald via creatieve alternatieven, zoals de verkoop van mondkapjes, het haken van sleutelhangers en 'een rondje Nederland' (1.600 km) om aandacht te vragen voor mensen die worstelen met depressie én geld op te halen voor meer onderzoek.

In de week voor Kerst organiseerde Radio 538 een tweede editie van Missie 538. Ze kwamen in actie voor maar liefst twaalf goede doelen, waaronder het project De Class van de Hersenstichting. Dankzij alle luisteraars, bekende vrienden van 538, artiesten en collega's voor én achter de schermen, heeft Missie 538 het mooie bedrag van ruim € 46.000 opgeleverd voor De Class.

Naast het geld dat met deze acties wordt ingezameld, is een zeer welkome extra 'gift' het feit dat door deze acties niet alleen ons werk onder de aandacht wordt gebracht, maar ook de herkenning en erkenning van hersenaandoeningen.

Via een aantal online platforms hebben mensen de mogelijkheid zelf een actie op onze website te plaatsen en geld in te zamelen. Dit jaar heeft dat ruim € 150.000 voor het werk van de Hersenstichting opgeleverd; bijna het dubbele van de opbrengst van vorig jaar.

Daarnaast ontvangt de Hersenstichting ook nog inkomsten via:

- Gelegenheids giften: mensen zamelen tijdens een verjaardag, huwelijksfeest of uitvaartplechtigheid donaties in die aan de Hersenstichting geschonken worden
- Periodieke schenking: hiermee kan een geveer minimaal vijf jaar achter elkaar een vast bedrag schenken en profiteren van belastingaftrek; giften via een periodieke schenking zijn volledig aftrekbaar van de inkomstenbelasting
- Vermogensfondsen: een aantal fondsen steunt het werk van de Hersenstichting met een jaarlijkse bijdrage of een specifieke projectbijdrage

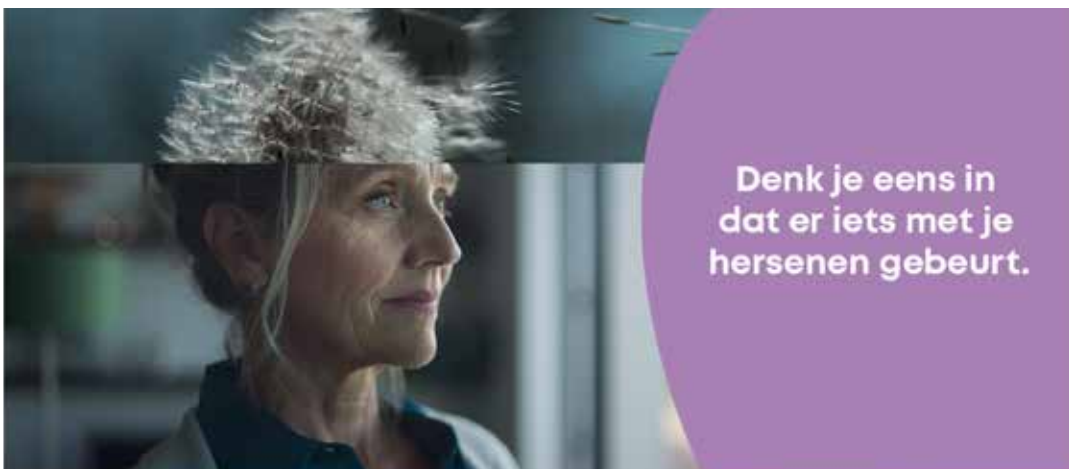
4. Communicatie

Gezonde hersenen voor iedereen, dat is ons doel. Communicatie draagt hieraan bij door zich in te zetten voor de ontwikkeling naar grootste voorvechter van gezonde hersenen voor iedereen, en voor groei in impact en inkomsten.

4.1 Communicatiebeleid

Communicatie richt zich op het versterken van het merk Hersenstichting en de naamsbekendheid, zet de klant en onze beoogde en bereikte impact centraal en neemt voorlichtingsboodschappen als vertrekpunt in (bijna) alle communicatie.

In 2021 heeft communicatie kernboodschappen en communicatiemiddelen ontwikkeld voor de themaweken en bijgedragen aan diverse fondsenwervende en voorlichtingscampagnes. Door de fusie met de Edwin van der Sar Foundation kwam er een aantal communicatiekanalen en doelgroepen bij. In de loop van het jaar zijn die planmatig geïntegreerd met de communicatie(kanalen) van de Hersenstichting. Het bereik van al onze eigen kanalen is gestegen en onze achterban is gegroeid. In aansluiting op de organisatieontwikkeling hebben we het strategisch communicatieframe voor de Hersenstichting voor de komende jaren geformuleerd. Een nieuwe positionering inclusief ons nieuwe impactdomein Meedoen, het merkkompas met kernwaarden en een nieuwe brand story zijn hier onderdeel van. Het merk is neergezet in de nieuwe campagne Denk je eens in.... Ook heeft de huisstijl een moderne update gekregen om o.a. het logo beter leesbaar en herkenbaar te maken.

De merk(boodschappen), huisstijl en positionering voeren we consistent door in alle communicatie. Om te kunnen meten of onze inspanningen effectief zijn, hebben we eind 2021 een nulmeting van onze inhoudelijke naamsbekendheid gedaan. Op basis van de resultaten sturen we onze communicatie- en voorlichtingsboodschappen bij. Eind 2022 doen we opnieuw een meting om het effect te bekijken. Daarnaast blijven we ook de spontane en geholpen bekendheid en de geefbereidheid meten als indicatie.

4.2 Campagnes

We zijn het jaar gestart met de collectecampagne. Door de zware coronamaatregelen heeft de collecte in 2021 alleen online plaatsgevonden en zijn binnen een maand na afgelasting alle campagne-uitingen voor tv, radio en online aangepast. De urgentie van de online collecte zorgde voor een nieuwe boodschap: we kunnen niet langs de deuren, maar hersenonderzoek moet doorgaan, dus geef online.

Rondom de uitzendingen van RTL Boulevard voor parkinsononderzoek in april zijn we goed aanwezig geweest in verschillende media. Online hebben we een doorvertaling gemaakt met het patiëntenverhaal van onze campagneambassadeur Janet die de ziekte van Parkinson heeft en het aanbieden van onze voorlichting op parkinson.

In juni hebben we hersengezondheid weer onder de aandacht gebracht. We hebben met een radio- en tv-campagne miljoenen mensen bereikt met onze preventieboodschap. Daarnaast hebben we onze bestaande tools onder de aandacht gebracht; de online training HersenCoach (in een verbeterde versie) en de Ommetje-app. De onlinecampagne waarmee we beide tools hebben aangejaagd, waren zeer succesvol.

Naar aanleiding van de aangescherpte merkpositionering en in lijn met de nieuwe huisstijl hebben we dit jaar de nieuwe merkcampagne Denk je eens in... ontwikkeld en gelanceerd. De campagne is getoetst en getarget op nieuwe(re) doelgroepen om mensen die ons niet (goed) kennen, bekend te maken met onze missie. De merkcampagne heeft als doel het algemene publiek bewust te maken van het belang van hersenen. Immers, wanneer je beseft dat je je hersenen nodig hebt bij alles wat je doet, besef je ook dat je ze maar beter zo gezond mogelijk kunt houden (preventie) en dat de impact wanneer er iets met je hersenen gebeurt, groot is (impact hersenaandoeningen). In eerste instantie is Denk je eens in... op tv en online ingezet; in 2022 koppelen we dit campagneconcept aan verschillende activiteiten en rollen het uit naar meerdere mediatypen en kanalen.

Rondom de samenwerking met het SBS-programma De Nalatenschap hebben we een kleinschalige tv-campagne uitgezet op de nalatendoelgroep (65+). Daarnaast hebben we online aandacht gevraagd voor het onderwerp 'nalaten aan de Hersenstichting' en hebben we tools geboden om op een laagdrempelige manier met dit onderwerp aan de slag te gaan (webinar / brochure).

Om de online campagnes beter in te richten en de journeys van de doelgroepen beter in kaart te brengen, zijn we gestart met een multidisciplinair online campagne team (fondsenwerving en communicatie).

“Met de nieuwe merkcampagne Denk je eens in... willen we mensen bewust maken van het belang en de kwetsbaarheid van je hersenen. De nieuwe vorm (metaforen) en de aangescherpte merkpositionering zijn heel goed ontvangen. Met veel plezier kunnen we de komende jaren de campagne verder uitbouwen, nog meer mensen bereiken en ons samen in zetten voor gezonde hersenen voor iedereen!”

Saskia Enneking,
campagnemanager

4.3 Online

Website

Onze website www.hersenstichting.nl is een belangrijk communicatiemiddel waarop we voorlichting geven over gezonde hersenen en hersenaandoeningen, hulpmiddelen aanbieden en mensen betrekken bij onze activiteiten en missie. In 2021 is onze website ruim 6,4 miljoen keer bezocht. Dat is een stijging van 28% ten opzichte van 2020. De best bezochte pagina's waren in 2021 Ommetje, de homepage, ADD, autismespectrumstoornissen (ASS), hersenschudding, multiple sclerose (MS) en de ziekte van Huntington.

E-mailnieuwsbrief

In onze e-mailnieuwsbrieven werken we toe naar een steeds meer persoonlijke benadering en spelen we in op de behoefte van de lezer. We verzenden sinds 2021 niet meer één algemene nieuwsbrief naar iedereen, maar verschillende e-mails naar in interessegebieden ingedeelde segmenten. Nieuwsbriefabonnees kunnen aangeven of ze mails over gezonde hersenen, hersenaandoeningen, collecte en Ommetje of over alle onderwerpen willen ontvangen. Ook is er voor wetenschappers en zorgprofessionals een subsidienieuwsbrief.

In 2020 eindigden we met ongeveer 179.000 nieuwsbrief abonnees. Inmiddels ontvangen ruim 540.000 mensen onze gezonde hersenen nieuwsbrief en ruim 144.000 de nieuwsbrief hersenaandoeningen. De subsidienieuwsbrief wordt ontvangen door 745 wetenschappers en (zorg)professionals. De grote groei in abonnees komt vooral uit de vele gebruikers van Ommetje en de Hersencoach die meer informatie willen. Door deze grote stijging waren we dit jaar genoodzaakt te migreren naar een nieuwe marketing automation tool.

Sociale media

Via sociale media onderhouden we contact met onze achterban en krijgen we feedback op alles wat we doen. Sociale media zijn een interactief klankbord voor onze sympathisanten en dragen bij aan onze naamsbekendheid. Ook worden er steeds meer patiëntenvragen gesteld via deze kanalen. We zijn dagelijks actief op Facebook en plaatsen berichten over onze resultaten, activiteiten en verhalen van ervaringsdeskundigen, maar ook nieuwtjes, acties of interessante uitgaven van anderen. We richten ons met dit kanaal vooral op mensen met een hersenaandoening. Op Instagram zijn we sinds 2020 actief en richten we ons vooral op hersengezondheid en de hersenen algemeen. Ook op Twitter en LinkedIn zijn we te volgen. Ons aantal volgers is in 2021 gegroeid.

	2021	2020
Facebook	47.000	42.500
Instagram	6.900	7.800
Twitter	7.800	7.500
LinkedIn	16.000	10.000

4.4 Free publicity

De Hersenstichting bouwt aan hechte mediarelaties, om de zichtbaarheid in de media te vergroten. Uitgangspunt is altijd om hersenaandoeningen en de gevolgen hiervan bekender te maken. Ook gebruiken we *free publicity* om onze autoriteitspositie te vergroten. We zoeken regelmatig actief de media op met onderwerpen die op dat moment actueel zijn, aansluiten bij de lopende campagnes om aandacht te vragen voor onze projecten of voor de impact van hersenaandoeningen en het belang van gezonde hersenen. In 2021 zijn dat onder meer berichten geweest rondom de eerste volledig digitale collecteweek, het belang van Ommetje, het onderzoek naar de hersengezondheid van de Nederlanders en de samenwerkingen aan het einde van het jaar met Radio 538 en de Consumentenbond. Ook onderhouden we relaties met pers en media door zo veel en zo vaak mogelijk bereikbaar en beschikbaar te zijn en informatie te delen met geïnteresseerde journalisten. De Hersenstichting wordt zeer regelmatig door de meest uiteenlopende media benaderd met een verzoek voor informatie, een interview of doorverwijzing naar een specialist of ervaringsdeskundige.

In 2021 zijn er in totaal ruim 196.322 berichten in de media verschenen waarin de Hersenstichting genoemd is. Daarvan zijn ruim 3.860 berichten gepubliceerd via radio, televisie en online- en printmedia en ruim 192.000 op diverse social mediakanalen. De meeste media-aandacht kregen berichten over de wandel-app Ommetje, hersengezondheid en de collecte.

Ten opzichte van het jaar daarvoor was het aantal plaatsingen in 2021 zes keer zo hoog. Dit is vooral toe te schrijven aan een enorme stijging in vermeldingen via sociale media. De bron hiervan is het succes van de app Ommetje, waarin gebruikers worden aangemoedigd hun voortgang te delen via sociale kanalen. Maar ook via de andere kanalen is een stijging in het aantal te zien: de online publicaties stegen van 2.277 naar 2.695 en de radio- en tv-publicaties stegen van 189 naar 270. De printpublicaties daalden iets van ruim 1.000 naar 895 publicaties.

De PR-waarde is gestegen van ruim € 6 miljoen naar ruim € 7 miljoen. Deze grote stijging is te verklaren door stijging in waarde van de plaatsingen via radio en televisie. Ook online plaatsingen leverden per item een hogere pr-waarde, mogelijk door plaatsing op kanalen met een hogere oplage of bereik. Het bereik van onze free publicity is gestegen van € 232 miljoen naar € 319 miljoen (+37%).

4.5 Naamsbekendheid en imago

Onze inspanningen en de kracht van de boodschap die wij uitdragen vertalen zich onder andere in naamsbekendheid. De naamsbekendheid en het imago van de Hersenstichting worden gemeten in marktonderzoeken. In het Chariscope-onderzoek was onze spontane naamsbekendheid (onder de doelgroep 18+) gemiddeld over het hele jaar 8%. De totale naamsbekendheid was 85%.

5. Blik op 2022

5.1 Activiteiten in 2022

We blijven in 2022 investeren in gezonde hersenen voor iedereen met onderzoeks- en voorlichtingsprojecten. In het jaar 2022 verwachten we een aantal ontwikkelingen.

Net als andere gezondheidsfondsen blijven we investeren in impactgericht werken. We zullen impactroutes ontwikkelen voor onze impactdomeinen Voorkomen, Behandelen en Meedoen en kijken daarbij ook naar nieuwe instrumenten. We denken daarbij bijvoorbeeld aan het financieren van startups maar ook aan een open ronde zodat wetenschappers het hele jaar goede ideeën kunnen indienen.

Samenwerking is een van onze kernwaarden. Ook in 2022 gaan we hier weer handen en voeten aan geven. We voorzien een stevige samenwerking met de Hartstichting rondom beroerte. Daarnaast willen we de samenwerking met de hersengerelateerde fondsen verstevigen. We denken dat we samen meer voor Nederland kunnen bereiken. We zullen in 2022 daarom bijv. de middelen voor de publiek private samenwerkingen bundelen en uitgeven aan thema's die de achterban van alle fondsen ten goede komt.

Hoofdzaken is een samenwerkingsverband van MIND en de Hersenstichting en de publieke onderzoeksfinanciers ZonMW en NWO. De ambitie is om een langjarige nationaal kennis- en innovatieprogramma te ontwikkelen. Om dit te realiseren zullen we een landschapsanalyse maken van alle lopende programma's, pps-gelden van hersengerelateerde fondsen gaan bundelen, het programma uitwerken en hier steun voor organiseren.

Agendasetting bij politiek en samenleving gaat meer aandacht van ons krijgen. Er is een nieuw kabinet en er zijn veel nieuwe Kamerleden aangetreden. Met hen gaan we in gesprek om de belangen van goed hersenonderzoek en goede zorg onder de aandacht te brengen.

Het team fondsenwerving gaat ook tijd en aandacht besteden aan innovaties. De traditionele methoden werken goed maar we willen ook graag impactgericht fondsenwerven met bedrijven; concepten ontwikkelen die zowel bijdragen aan hersengezondheid en die fondsen werven.

“Het werken in de cloud zorgt er voor dat de Hersenstichting kan meebewegen met de ontwikkelingen en dat het IT-landschap kan meegroeiën met de organisatie. We hebben een grote diversiteit aan activiteiten die allemaal verbonden zijn aan de cloud. Op deze manier kunnen we efficiënter werken en brengen we de verschillende afdelingen meer op één lijn. Daarnaast kunnen we met een centrale informatiebron sneller beslissingen nemen. Het meedenken, inrichten en stroomlijnen van ons IT-landschap zorgt voor veel voldoening in mijn werk.”

Rob Pover,
medewerker ICT & database

5.2 Organisatie

De impact van corona op de organisatie is nog niet geheel uitgekristalliseerd. Medewerkers kunnen een eigen balans zoeken tussen thuis en op kantoor werken. Kantoor wordt meer de ontmoetings- en vergaderplek, thuis de plek voor concentratie en solowerk. De huisvesting op het Haagse kantoor is daarop aangepakt.

Op het gebied van ICT en privacy laten we regelmatig scans uitvoeren, omdat wij onze zaken aantoonbaar op orde willen hebben. Daarnaast wordt informatie op onze werkstations versleuteld en passen we tweefactorauthenticatie toe bij het inloggen om privacy van gegevens zoveel mogelijk te waarborgen.

In 2021 implementeerden we de nieuwe HR-groei- en ontwikkelingscyclus. Hierin staat de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en hun bijdrage aan de doelen van de organisatie centraal. Ter ondersteuning van deze cyclus is er een opleidingsbudget per medewerker en een training voor alle medewerkers. De groei- en ontwikkelingscyclus is eind 2021 geëvalueerd, hieruit zijn enkele aanpassingen naar voren gekomen die in 2022 worden geïmplementeerd.

In 2021 heeft de Personeelsvertegenwoordiging-plus (PVT+) een professionaliseringslag gemaakt. De PVT+ stelde speerpunten vast als kader voor de behandeling van advies- en instemmingsvragen. Het gaat om de volgende aandachtspunten: implementatie, interne communicatie, tijdige anticipatie, representatieve organisatie en structurele medewerkersraadpleging. In 2021 adviseerde de PVT+ o.a. over het opleidingsbeleid, thuiswerkbeleid, talentontwikkeling- doorstroom en uitstroombeleid en de RI&E. Naar aanleiding van het MTO organiseerde de PVT+ zomersessies om op basis van input van de medewerkers de directie van advies te voorzien over de knelpunten uit dit onderzoek. Met de groei van de organisatie wordt de komende periode de doorontwikkeling naar een volledige Ondernemingsraad van tenminste vijf leden bekeken.

5.3 Corona

Door investeringen in thuiswerkfaciliteiten in 2020 en 2021 hebben onze medewerkers hun werk kunnen continueren. De impact op de verschillende onderzoeksprojecten varieert. Daar waar onderzoeksgroepen hebben gevraagd om verlenging van het onderzoeksproject, is dit budgetneutraal gedaan. We stemmen ons beleid hierin af met de andere twintig gezondheidsfondsen (SGF). Ondanks de coronapandemie zijn onze baten gestegen en kunnen we concluderen dat er voor de Hersenstichting geen financiële impact als gevolg van corona is. Deze jaarrekening is daarom op basis van continuïteitsveronderstelling opgesteld.

6. Meerjarenbegroting 2022 – 2024

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten			
Baten van particulieren	13.360.000	13.929.200	14.402.784
Baten van bedrijven	680.000	375.000	425.000
Baten van loterijacties	1.990.000	1.990.000	1.990.000
Baten van subsidies	125.000	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	897.000	923.910	951.627
Som van de baten	17.052.000	17.218.110	17.769.411
Lasten			
Besteed aan doelstellingen	13.607.750	13.789.482	14.141.478
Wervingskosten			
Werving particulieren	1.977.250	1814.420	1843.888
Werving bedrijven	140.000	15.000	20.000
Werving vermogensfondsen	22.500	26.000	32.000
Wering loterijacties	150.000	165.000	240.000
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.233.000	1.276.000	1.312.000
Totaal wervingskosten	3.522.750	3.296.420	3.447.888
Kosten beheer en administratie	1.258.500	1.303.000	1.340.000
Som van de lasten	18.389.000	18.388.902	18.929.366
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.337.000	-1.170.792	-1.159.955
Saldo financiële baten en lasten	-75.000	-65.000	-40.000
Saldo van baten en lasten	-1.412.000	-1.235.792	-1.119.955

Ontwikkeling baten en lasten over 2017 tot en met 2021

in duizenden euro's

	2021	2020	2019	2018	2017
Baten					
Baten van particulieren	11.309	11.430	10.842	10.991	10.893
Baten van bedrijven	995	157	44	168	158
Baten van organisaties zonder winststreven	1.974	250	170	-	-
Baten van loterijorganisaties	2.180	1.463	1.645	1.594	2.033
Subsidies van overheden	209	-	-	-	-
Som van de baten	16.668	13.300	12.701	12.753	13.084
Lasten					
Besteed aan doelstellingen¹					
Behandelen ziekte last	6.374	6.225	6.148	3.109	-
Meedoen	934	-	-	-	-
Risico's verminderen	1.822	1.176	1.213	918	-
Kennis en begrip	1.303	1.255	1.345	988	-
Juiste zorg	964	1.201	1.732	1.412	-
Fundering (AWI, ervaringsdeskundigen, valorisatienetwerken)	717	370	307	149	-
Hersenaandoeningen	-	-	-	-	3.430
Gezonde Hersenen	-	-	-	-	1.261
Patiëntenzorg	-	-	-	-	1.016
Voorlichting	-	-	-	-	1.706
Totaal besteed aan doelstellingen	12.114	10.226	10.746	6.576	7.413
Wervingskosten					
Baten van particulieren	1.084	1.375	1.226	973	1.004
Baten van bedrijven	225	-	1	-	-
Baten van organisatie zonder winststreven	10	10	-	-	-
Loterijacties	124	90	161	153	281
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.173	978	1.118	907	881
Totaal wervingskosten	2.616	2.452	2.506	2.033	2.166
Kosten beheer en administratie	978	850	817	884	697
Som van de lasten	15.708	13.529	14.069	9.493	10.276
Saldo voor financiële baten en lasten	960	-229	-1.368	3.260	2.809
Saldo financiële baten en lasten	-90	-20	4	3	7
Saldo van baten en lasten	870	-249	-1.364	3.263	2.816

¹ Met de doorontwikkeling van de strategie, zijn met ingang van 2018 concrete resultaatgebieden benoemd. Deze resultaatgebieden zijn vanaf 2018 in dit overzicht zichtbaar.

Kosten fondsenwerving in % van de totale baten (max 25%)	15,7%	18,4%	19,7%	15,9%	16,6%
Besteed aan doelstelling in % van de som der lasten (norm 70%)	77,1%	75,6%	76,4%	69,3%	72,1%
Beheer en administratie in % van de som der lasten (norm 7,5%)	6,2%	6,3%	5,8%	9,3%	6,8%

7. Bestuur, toezicht en organisatie

7.1 Bestuur en raad van toezicht

Bestuur

De Hersenstichting heeft een statutair bestuur dat het beleid bepaalt, de financiële richtlijnen vaststelt en de eindverantwoordelijkheid heeft voor de dagelijkse leiding. Het bestuur vertegenwoordigt de stichting en staat onder toezicht van de raad van toezicht. De taken en bevoegdheden van het bestuur en van de raad van toezicht zijn vastgelegd in de statuten. De taken en bevoegdheden van de directeur-bestuurder liggen vast in diens arbeidsovereenkomst.

Raad van toezicht

De raad heeft tot taak integraal toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de stichting. Verder dient de raad erop toe te zien dat de middelen efficiënt en effectief worden ingezet. De raad is formeel de opdrachtgever van de accountant. De raad fungeert als werkgever en treedt ook, wanneer de raad dat nodig vindt of als het bestuur daaraan behoefte heeft, op als adviseur. De werkwijze van de raad is vastgelegd in het reglement van de raad van toezicht. De leden van de raad bezitten specifieke deskundigheid welke omschreven is in de profielschetsen die zijn opgenomen in het reglement. De raad evalueert jaarlijks haar eigen functioneren en dat van de directeur-bestuurder.

Commissies

Om de toezichthoudende taak van de raad goed te kunnen uitvoeren zijn er twee commissies benoemd welke een voorbereidende en adviserende taak hebben. Besluitvorming vindt plaats in de voltallige raad van toezicht-vergadering.

• De auditcommissie

De belangrijkste taak is de raad te adviseren over de financiële situatie van de Hersenstichting en het bewaken van het uitgavenpatroon. In dat kader is er jaarlijks enkele malen contact met de accountant over de bevindingen van de audit (in het najaar) en de controle van de jaarcijfers (in het voorjaar).

De auditcommissie bestaat uit twee leden van de raad van toezicht. De taken zijn in een afzonderlijk reglement vastgelegd.

• De remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie heeft tot doel de werkgeversfunctie van de raad uit te voeren en adviseert de raad over het personeels- en bezoldigingsbeleid van het bestuur.

Vacatiegeldregeling

Leden van de raad van toezicht ontvangen vacatiegeld, waarvan de hoogte is vastgelegd in de vacatiegeldregeling. De regeling omvat een algemene tegemoetkoming in de kosten die de toezichthouders maken, zoals reiskosten en dergelijke. De regeling voldoet aan het Reglement CBF-keur en artikel 10 lid 7 statuten van de Hersenstichting en de ANBI-regeling. De regeling houdt in dat leden per vergadering en/of bijgewoonde bijeenkomst waaraan zij deelnemen een bedrag van € 135 ontvangen en de voorzitter een bedrag van € 175. Dit bedrag is inclusief gemaakte reis- en verblijfskosten.

Benoemingsduur en benoeming

De duur van de aanstelling van de directeur-bestuurder is geregeld in diens arbeidsovereenkomst. Voor de leden van de raad van toezicht is er een rooster van aftreden. Leden van de raad kunnen eenmaal benoemd worden voor een periode van vier jaar, met de mogelijkheid van één herbenoeming voor eenzelfde periode. De termijn loopt in principe van 1 januari van jaar één tot en met 31 december van jaar vier.

Zie hoofdstuk 9 voor een actueel overzicht van de raad van toezicht, benoemingstermijnen en actuele nevenfuncties.

Beheersinstrumenten raad van toezicht

De belangrijkste beheersinstrumenten voor de raad van toezicht zijn:

- vergaderingen met de bestuurder;
- bestuurdersrapportage;
- incidentele evaluaties en rapportages;
- beleidsdocumenten (bijvoorbeeld meerjarenstrategie, jaarplan en begroting);
- de administratieve organisatie en interne beheersingsprocedures;
- de rapportages van de accountant en de accountantsverklaring.

7.2 Organisatie

Op 31 december 2021 waren 59 medewerkers in dienst. Er traden in 2021 negen nieuwe medewerkers in dienst, waaronder 3 medewerkers van de Edwin van der Sar Foundation. Er traden vier medewerkers uit dienst. Daarnaast hebben twee vrijwilligers zich in 2021 ingezet om verschillende afdelingen binnen de organisatie te ondersteunen en hadden we 1 werkervaringsplaats. 43 medewerkers hebben een parttime dienstverband. 17% van de medewerkers is man. Ruim een kwart van de medewerkers heeft zelf ervaring (gehad) met een hersenaandoening. En driekwart heeft een naaste (gehad) met een hersenaandoening. Het ziekteverzuimpercentage was 6,4%.

Rechtspositieregeling

De Hersenstichting heeft een eigen arbeidsvoorwaardenregeling met de rechten en plichten van de werkgever en de werknemer. Ook zijn er de diverse functies binnen de Hersenstichting in beschreven en ingeschaald.

Salarissen medewerkers

Met de regeling voor de (jaarlijkse) aanpassing van de salarissen wordt het salaris per begin van het lopende jaar aangepast. In principe wordt gecorrigeerd op de inflatie van het voorgaande jaar. In 2021 zijn de salarissen gecompenseerd voor de inflatie en verhoogd met 0,8%.

Salaris directeur

De raad van toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere beloningscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Hersenstichting de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties van Goede Doelen Nederland.

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De laatste wijziging van de situatie bij de Hersenstichting vond plaats door de remuneratiecommissies op 9-2-2022. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 430 punten met een maximaal jaarinkomen voor 2021 van € 125.011 (1 FTE/12 mnd).

Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg € 117.548 voor Merel Heimens Visser (1 FTE, het gehele jaar). Deze beloning bleef binnen het geldige maximum. Het totale jaarinkomen, de belaste vergoedingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen bedroeg in totaal € 130.959 en bleef hiermee binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag van € 216.000 per jaar.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Groepsvoorlichters

De Hersenstichting heeft een overeenkomst van opdracht met zeventien groepsvoorlichters. Zij verzorgen op freelancebasis lezingen en voordrachten voor groepen (verenigingen en stichtingen) over onderwerpen die met de hersenen te maken hebben, zoals het geheugen en het gezond houden van je hersenen. In 2021 zijn deze overeenkomsten beëindigd. Voorlichting willen we op een andere wijze gaan vormgeven.

Vrijwilligers

Voor de jaarlijkse collecte zijn vele vrijwilligers actief, met een verschillende mate van inzet en betrokkenheid:

- Circa 19.000 collectanten, die eenmaal per jaar langs de deur gaan en daar gemiddeld drie à vier uur mee bezig zijn.
- Circa 1.200 organisatoren die zelf collecteren en op lokaal niveau ook medecollectanten werven, logistieke taken hebben (bussen ronddelen en ophalen) en het opgehaalde geld storten; circa tien uur per jaar.

Zonder deze vrijwilligers zou de collecte niet georganiseerd kunnen worden. Het is dus van belang deze groep goed aan de Hersenstichting te binden en ook goed te instrueren, zodat ze weten wat er van hen verwacht wordt. In 2021 heeft vanwege corona de collecte alleen online plaatsgevonden en zijn de vrijwilligers niet langs de deuren gegaan.

Integriteitsbeleid

Sinds 2018 werkt de Hersenstichting met een integriteitsbeleid en een beleid omgangsvormen. Doel is het bieden van een veilige werkplek en een integere en productieve organisatiecultuur. Integriteitskwetsies en ongewenste omgangsvormen kunnen worden besproken met een externe vertrouwenspersoon. Ook het afgelopen jaar waren er geen meldingen van schendingen vanuit medewerkers van de Hersenstichting. Dit zien wij als resultaat voor de aandacht die binnen de organisatie besteed wordt aan dit beleid. Tegelijkertijd blijft dit onderwerp actueel en dus in onze aandacht. De leden van de adviesraden werken met een reglement en er is beleid rondom belangenverstrengeling.

MT Hersenstichting;

*v.l.n.r. Merel Heimens Visser
(directeur-bestuurder),*

Remco van der Veen

(manager Kennis &

Innovatie), Mark Peschier

(manager Bedrijfsvoering),

Ellen Janssens (manager

Fondsenwerving),

Christel Sohier (manager

Communicatie & Voorlichting)

8. Samenwerkingsverbanden en lidmaatschappen

Daar waar we samen met anderen sneller stappen kunnen maken om onze doelen te bereiken, doen we dat. Dat betekent dat we investeren in de ontwikkeling van samenwerkingsverbanden. Hierbij is een grote diversiteit mogelijk. Dit kan door samen de handschoen op te pakken of door anderen te stimuleren om de handschoen op te pakken.

Een bijzonder samenwerkingsverband is Hoofdzaken, waarvan de Hersenstichting een van de initiatiefnemers is. Hoofdzaken heeft als doel om met alle betrokkenen in het veld een langjarig aandoeningoverstijgend kennis- en innovatieprogramma voor hersen- en psychische gezondheid te realiseren.

Overige samenwerkingsverbanden waarin de Hersenstichting deelneemt:

- De Hersenstichting is lid van Goede Doelen Nederland (GDN), de brancheorganisatie voor fondsenwervende instellingen. GDN ontwikkelt onder andere gezamenlijk beleid op een aantal specifieke beleidsterreinen en fungeert als gesprekspartner van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Voor deze belangenbehartiging is het lidmaatschap van GDN voor de Hersenstichting onmisbaar. Als lid van GDN maakt de Hersenstichting ook gebruik van GDN-diensten. GDN heeft een uitgebreid dienstenaanbod voor haar leden die daarmee voordeel kunnen behalen in termen van tijd, kennis en geld. Bij alle diensten staat de kracht van het collectief centraal.
- De Hersenstichting is lid van de vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF), die informatie uitwisselt over en beleid ontwikkelt rond preventie, onderzoek en voorlichting; activiteiten die door alle leden worden uitgevoerd. Door de uitwisseling en het gezamenlijke beleid leren we veel van elkaar en vergroten we onze impact door krachtenbundeling. Tevens is vanuit de SGF het programma Gezonde Generatie geïnitieerd. De Hersenstichting is actief partner in dit programma en zit in de Stuurgroep. Dit jaar is de alliantie voor een Mentaal Gezonde Generatie opgericht om psychisch leed een halt toe te roepen en Nederlandse jongeren te helpen om mentaal gezond te zijn.
- De Hersenstichting is lid van de Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV). De SLV behartigt de gezamenlijke belangen van veertien goede doelen die een bijdrage ontvangen uit De Nederlandse Loterij. De Hersenstichting krijgt jaarlijks een vast percentage.
- De Hersenstichting ondersteunt het initiatief Rookvrije Generatie, dat als doel heeft dat het vanzelfsprekend is dat kinderen rookvrij opgroeien. Dit is een initiatief van de Hartstichting, KWF Kankerbestrijding en het Longfonds.
- De Hersenstichting is lid van het Deltaplan Dementie, dat krachten bundelt voor mensen met dementie. Het Deltaplan Dementie is een ledenorganisatie in de vorm van een coöperatie. Samen bouwen de leden aan een dementievriendelijk Nederland en betere dementiezorg. Samen doen ze onderzoek om dementie te voorkomen en misschien wel te genezen.

Verder is de Hersenstichting lid van de volgende verbanden:

De Hersenstichting is door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

- De Hersenstichting participeert in de Stichting Collecteplan (SCP), die de belangen van de 26 nationaal collecterende instellingen in Nederland behartigt.
- De Hersenstichting is lid van de Algemene Werkgeversvereniging Nederland (AWVN) en de daartoe behorende gebruikersgroep van Goede Doelen Organisaties. De Hersenstichting heeft een eigen rechtspositieregeling en daarom is een lidmaatschap van de AWVN van belang.
- De Hersenstichting is lid van Data Driven Marketing Association (DDMA), de branchevereniging voor data en marketing.

9. Bericht van de raad van toezicht

De Hersenstichting zet zich in voor gezonde hersenen voor iedereen. Dit doen wij door te blijven kijken hoe aandoeningen voorkomen of behandeld kunnen worden en door te zorgen dat mensen met een hersenaandoening kunnen meedoen in de samenleving.

In een jaar dat opnieuw in het teken stond van de coronapandemie, werd het belang om je hersenen fit te houden extra duidelijk. De RVT ziet dat de organisatie vorig jaar belangrijke stappen voorwaarts heeft gemaakt. Er is een grote stijging te zien in het aantal donateurs en het bereik van de communicatiekanalen, en veel mensen bleven in beweging met Ommetje. Door de fusie met de Edwin van der Sar Foundation kunnen we mensen met hersenletsel nu ook concrete oplossingen met directe impact bieden, bijvoorbeeld jongeren met een hersenaandoening begeleiden naar passend werk. Daarnaast zet de Hersenstichting zich als één van de initiatiefnemers van Hoofdzaken in voor een nationaal kennis- en innovatieprogramma voor hersen- en psychische gezondheid. In 2021 kon de Hersenstichting dankzij een recordopbrengst aan inkomsten, het hoogste bedrag in haar geschiedenis uitgeven aan onderzoek en innovaties. Verder heeft de organisatie ingezet op het verder professionaliseren van de interne bedrijfsvoering, onder andere door het invoeren van een nieuwe beoordelingssystematiek en het opstellen van een impactagenda.

Rol raad van toezicht

De raad van toezicht ziet toe op het beleid en de besturing van de Hersenstichting. De raad heeft daarbij als belangrijk doel de continuïteit van de stichting te waarborgen. De raad beoordeelt de wijze waarop gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling van de stichting, of de middelen van de stichting efficiënt en effectief worden ingezet en of de organisatie en financiën verlopen volgens de lijnen van de goedgekeurde beleidsplannen, de begroting en het werkplan. De raad fungeert verder als werkgever van het bestuur en geeft - gevraagd en ongevraagd - advies.

Vergaderingen en thema's in 2021

De raad van toezicht is in 2021 vier keer bijeengekomen, de auditcommissie heeft tweemaal vergaderd. De voorzitter van de raad en de directeur-bestuurder hebben regelmatig overleg gevoerd over de gang van zaken en ter voorbereiding van de vergaderingen. In een vaste cyclus bespreekt de raad en geeft goedkeuring aan de jaarrekening en het bestuursverslag van het voorgaande jaar, het jaarplan en de begroting van het volgende jaar. Elk kwartaal is de raad geïnformeerd over de voortgang van het jaarplan 2021 en de financiële bedrijfsvoering. Daarnaast zijn onder meer de volgende onderwerpen behandeld:

- De impactagenda
- Een terugblik van de resultaten uit het wetenschappelijk onderzoek
- De communicatiestrategie
- De fondsenwervende strategie
- Startup als mogelijk nieuw middel van doelbestedingsbeleid
- De fusie met de Edwin van der Sar Foundation
- Hoofdzaken, de hersenbrede onderzoeksagenda
- De inwerkingtreding van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen
- Ommetje

Daarnaast is de betrokkenheid van de raad van toezicht bij de Hersenstichting gebleken uit aanwezigheid bij verschillende activiteiten, zoals de lancering van het manifest Hoofdzaken, de vergadering van de AWi en aanwezigheid bij werkbezoeken. Buiten de formele vergaderingen hebben de leden van de raad van toezicht gefungeerd als klankbord voor de directeur en hebben hun netwerk ingezet ten behoeve van de organisatie.

Samenstelling raad

De wijze waarop de raad is samengesteld, zorgt voor een brede maatschappelijke binding en een relevant netwerk. De raad kent een evenwichtige balans tussen mannelijke en vrouwelijke leden en een diversiteit in maatschappelijke achtergronden, deskundigheden, disciplines en competenties. Op deze wijze is gewaarborgd dat de leden ten opzichte van elkaar en van het bestuur kritisch en inhoudelijk kunnen opereren. De leden zijn allen onafhankelijk. Statutair bestaat de raad uit ten minste drie leden. Per januari 2022 is Frans van Drimmelen teruggetreden. De raad bedankt hem voor zijn inzet voor de Hersenstichting. Per januari 2022 is Marjolein van Oordt gestart als lid van de RvT met de portefeuille Fondsenwerving, Communicatie en Public Affairs.

Zelfevaluatie

Een jaarlijkse zelfevaluatie is een onderdeel van modern en verantwoord toezicht. Hierin bespreekt de raad zijn eigen functioneren. Begin 2022 heeft de zelfevaluatie van de raad over het jaar 2021 plaatsgevonden. De nadruk lag hierbij op toezicht op cultuur, gedrag en reputatie.

Audit- en remuneratiecommissie

De raad kent twee commissies voor specifieke aspecten van het toezicht: de auditcommissie en de remuneratiecommissie.

Auditcommissie

De auditcommissie bestond in 2021 uit Monica Erasmus (voorzitter) en Frans van Drimmelen (lid). Volgens de planning- en controlecyclus sprak de auditcommissie in het voorjaar met de accountant over het jaarverslag. Tijdens de vergadering van de auditcommissie in december is met de accountant de managementletter interim-controle en het risicomanagement besproken.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie bestond in 2021 uit Cathy van Beek (voorzitter) en Ewoud Goudswaard (lid). De beloning van de bestuurder is conform de *Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties* van Goede Doelen Nederland. De remuneratiecommissie heeft in 2021 twee keer vergaderd.

Vacatievergoeding

De leden van de raad van toezicht van de Hersenstichting doen hun werk op vrijwillige basis en ontvangen alleen een vacatievergoeding per vergadering en/of bijgewoonde bijeenkomst. In de vacatievergoeding worden reis- en verblijfkosten alsmede telefoon- en internetkosten inbegrepen. Overige gemaakte onkosten kunnen worden gedeclareerd.

Gesprek personeelsvertegenwoordiging-plus

De medewerkers van de Hersenstichting hebben hun medezeggenschap georganiseerd in een personeelsvertegenwoordiging-plus (PVT+). Jaarlijks spreekt de raad met de PVT+, in 2021 vond dit gesprek plaats met Pim van Gool.

Waardering

De raad spreekt zijn dank uit aan medewerkers, management, PVT, de bestuurder en de adviesorganen AWI en AvE, voor hun inzet tijdens een intensief jaar. De raad spreekt zijn waardering uit voor de manier waarop de medewerkers alles op alles hebben gezet om, ondanks de uitdagingen van de coronapandemie, zich vol in te zetten voor gezonde hersenen voor iedereen. Daarnaast bedanken wij onze vrijwilligers, donateurs en alle anderen die zich inzetten voor de Hersenstichting voor hun betrokkenheid en steun.

Ewoud Goudswaard,

voorzitter raad van toezicht

10. Samenstelling raad van toezicht en directie

Raad van toezicht

E.P. Goudswaard MBA, lid per 1-1-2020 (1e termijn, t/m 31-12-2023)

- Lid Raad van Commissarissen Triple Jump BV (bezoldigd)
- Voorzitter Stichting Administratiekantoor Bouwmeester (de Goudse Verzekeringen) (bezoldigd)
- Penningmeester Nationaal Groenfonds (bezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Fair Capital Impact Fund (bezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Action Africa Help Nederland (onbezoldigd)
- Voorzitter Raad van Advies Stichting Welcome (onbezoldigd)
- Bestuurslid Pensioenfonds SNS Reaal (bezoldigd)
- Voorzitter The Ocean Movement (onbezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Fonds21 (onbezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Beheer SNS Reaal (bezoldigd)

M. Erasmus-Koen MA, lid per 1-1-2020 (1e termijn, t/m 31-12-2023)

- Strategisch adviseur fiscale automatisering en rapportering en Partner Transfer Pricing Taxtimbre (bezoldigd)
- Gastdocent International Bureau of Fiscal Documentation (IBFD) (bezoldigd)
- Gastdocent SDU (bezoldigd)
- Gastdocent Vienna University of Economics and Business (WU) (bezoldigd)

Drs. F.A. van Drimmelen, lid per 1-1-2020 (1e termijn, t/m 1-1-2022)

- Oprichter en directeur adviesbureaus Dröge & Van Drimmelen en DR2 Consultants (bezoldigd)
- Voorzitter bestuur VUvereniging (bezoldigd)
- Lid International Board Amref Health Africa (onbezoldigd)
- Lid raad van toezicht Amref Flying Doctors (onbezoldigd)
- Penningmeester bestuur Stichting SBI Prinsjesdagontbijt
- Lid curatorium stichting Prinsjesfestival (onbezoldigd)
- Penningmeester De Ooievaart (onbezoldigd)

Prof. dr. W.A. van Gool, lid per 1-1-2016 (2e termijn, t/m 31-12-2023)

- Hoogleraar neurologie, Universiteit van Amsterdam/Amsterdam UMC (bezoldigd)
- Voorzitter stuurgroep Zorgevaluatie en Gepast Gebruik (onbezoldigd)
- Penningmeester Stichting Spinoza Leerstoel, AMC (onbezoldigd)
- Lid bestuur Stichting Biowetenschappen en Maatschappij (onbezoldigd)
- Lid bestuur Dr. Jan Meerwaldt-stichting (onbezoldigd)
- Lid curatorium 'Hans van Crevel' leerstoel (onbezoldigd)

Drs. C.C. van Beek MCM, lid per 1-1-2017 (2e termijn, t/m 31-12-2024)

- Eigenaar 'Leading Sustainable Health Care' (consultancy)
- Voorzitter Bestuur Akwa, kwaliteitsinstituut GGZ (bezoldigd)
- Voorzitter RvT Extra ZorgSamen (oa zorgreservisten) (bezoldigd)
- Voorzitter RvT Kennisnet (bezoldigd)
- Vice-voorzitter Onafhankelijk Adviescollege VIG
- Lid Curatorium Leerstoel Governance in de Zorg Tilburg University
- Lid Bestuur Hortus Botanicus Nijmegen (onbezoldigd)
- Voorzitter Adviesraad MBA-opleiding Universiteit Nijmegen (onbezoldigd)
- Ambassadeur Zorg MVO-Nederland (onbezoldigd)

Drs. M.A. van Oordt, lid per 1-1-2022 (1e termijn, t/m 31-12-2024)

- Bestuurslid Giro555 (onbezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht Netherlands Helsinki Committee (onbezoldigd)

Directie

De directie van de Hersenstichting wordt gevormd door:

- Drs. M. Heimens Visser MBA, per 7 maart 2019.

Nevenfuncties:

- Bestuurslid Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV) (onbezoldigd, ambtshalve)
- Bestuurslid Samenwerkende GezondheidsFondsen (SGF) (onbezoldigd)
- Lid raad van toezicht Theater de Veste (onbezoldigd)
- Auditor bij Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT) (bezoldigd)

Van deze nevenfuncties is de raad van toezicht voor aanvaarding op de hoogte gesteld. Er is geen sprake van belangenverstrengeling.

Jaarrekening 2021

Balans per 31 december 2021

in euro's, na resultaatbestemming

	31 december 2021		31 december 2020	
Activa				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa (1) ²				
CRM- en doelbestedingssoftware		153.715		257.866
Materiële vaste activa (2)				
Verbouwingen	27.384		36.641	
Kantoorinventaris	81.740		61.099	
Computerapparatuur	62.564		66.618	
		171.688		164.358
Vaste financiële activa (3)				
Langlopende vorderingen		960.000		-
Vlottende activa				
Voorraden (4)		55.270		73.051
Vorderingen (5)				
Overige vorderingen	56.278		25.423	
Overlopende activa	3.154.786		3.520.669	
		3.211.064		3.546.092
Liquide middelen (6)		21.384.507		17.381.771
Totaal		25.936.244		21.423.138

² De nummering verwijst naar de toelichting vanaf pagina 51.

	31 december 2021		31 december 2020	
Passiva				
Reserves en fondsen				
Reserves (7)				
Continuïteitsreserve	4.017.588		3.733.652	
Bestemmingsreserve	4.574.939		3.688.549	
		8.592.527		7.422.201
Fondsen (8)				
Bestemmingsfondsen		1.869.660		1.401.006
		10.462.187		8.823.207
Langlopende schulden				
Toegezegde subsidies (9)		9.908.872		7.498.911
Kortlopende schulden				
Crediteuren	237.949		636.034	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	240.800		219.660	
Toegezegde subsidies (9)	4.676.797		3.953.052	
Overlopende passiva	409.639		292.274	
		5.565.185		5.101.020
Totaal		25.936.244		21.423.138

Staat van baten en lasten

in euro's

	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Baten			
Baten van particulieren (10)	11.309.265	10.965.000	11.430.115
Baten van bedrijven	995.437	355.000	157.010
Baten van organisaties zonder winststreven	1.974.231	440.000	249.775
Baten van loterijorganisaties (11)	2.179.689	1.720.000	1.462.864
Subsidies van overheden (12)	209.483	150.000	-
Som van de baten	16.668.105	13.630.000	13.299.764
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Behandelen Ziektelast	6.373.789	6.383.373	6.224.699
Meedoen	934.497	541.599	-
Voorkomen	1.822.074	1.323.049	1.175.540
Voorlichting	1.303.098	773.713	1.255.277
Juiste zorg	963.807	773.713	1.200.697
Fundering (AWI, ervaringsdeskundigen valorisatienetwerken)	716.589	833.676	370.120
Totaal besteed aan doelstellingen	12.113.854	10.629.124	10.226.333
Wervingskosten			
Baten van particulieren	1.084.407	1.658.000	1.374.599
Baten van bedrijven	224.891	67.500	-
Baten van organisaties zonder winststreven	10.467	22.500	10.021
Baten van loterijorganisaties	123.690	200.000	89.565
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.172.696	1.017.000	978.053
Totaal wervingskosten	2.616.151	2.965.000	2.452.238
Kosten beheer en administratie	978.215	915.000	850.145
Som van de lasten	15.708.220	14.509.124	13.528.716
Saldo voor financiële baten en lasten	959.885	-879.124	-228.952
Saldo financiële baten en lasten	-89.573	-75.000	-20.176
Saldo van baten en lasten	870.312	-954.124	-249.128
Toevoeging/onttrekking aan:			
- continuïteitsreserve	283.936		
- bestemmingsreserve doelrealisatie	886.390		
- bestemmingsfondsen	-300.014		
	870.312		

Kasstroomoverzicht

in euro's

	2021		2020	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat		870.312		-249.128
Aanpassing voor				
Afschrijvingen	175.207		175.756	
		175.207		175.756
Veranderingen in werkkapitaal				
Vorraden	17.781		-10.989	
Vorderingen	335.028		1.060.616	
Kortlopende schulden	464.165		241.479	
		816.974		1.291.106
Balansmutatie inzake fusie met Edwin van der Sar Foundation		4.507		-
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.867.000		1.217.734
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-71.889		-63.241	
Desinvesteringen in vaste activa	-		97	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-71.889		-63.144
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende vorderingen	-960.000		-	
Mutatie langlopende schulden	2.409.961		1.214.544	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		1.449.961		1.214.544
Mutatie liquide middelen		3.245.072		2.369.134
Liquide middelen				
Stand per 1 januari	17.381.771		15.012.637	
Balansmutatie inzake fusie Edwin van der Sar Foundation	757.664		-	
		18.139.435		15.012.637
Stand per 31 december		21.384.507		17.381.771
Mutatie liquide middelen		3.245.072		2.369.134

Grondslagen voor de financiële verslaglegging

De Hersenstichting Nederland is een stichting, opgericht op 20 juni 1989, met als doel de preventieve en curatieve bestrijding van hersenaandoeningen. De vestigingsplaats is Den Haag.

De jaarrekening 2021 is opgesteld conform de "Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende Instellingen".

Algemene waarderingsgrondslagen

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, evenals voor de staat van baten en lasten, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Zowel in 2020 als in 2021 is gebleken dat Covid-19 geen relevante gevolgen heeft gehad voor de organisatie, noch voor de bedrijfsvoering, noch voor de omvang van het vermogen en de daarmee samenhangende baten van de organisatie. De verwachting is dat dit voor 2022 niet zal wijzigen. Niettemin is de organisatie in staat om een eventuele, doch niet waarschijnlijke, substantiële terugval van de baten in 2022 zelfstandig op te vangen. Gebaseerd op de ervaringen in 2020 en 2021 is de inschatting van het bestuur is dat de Covid-19 pandemie niet zal leiden tot discontinuïteit van de organisatie. Derhalve zijn de waarderingsgrondslagen gebaseerd op duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van de berekende cumulatieve afschrijvingen. Deze afschrijvingen zijn bepaald aan de hand van de geschatte economische levensduur en worden tijdsevenredig aan de resultaten toegerekend.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Reserves en fondsen

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van de risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de Hersenstichting in de toekomst aan de verplichtingen kan voldoen. De hoogte wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur. Volgens de richtlijn van GDN mag de reserve maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie inclusief de kosten fondsenwerving zijn.

De bestemmingsreserve Doelrealisatie wordt door het bestuur vastgesteld en afgezonderd voor een bepaald doel.

Wanneer door derden aan (een deel van) de door hen geschonken middelen een specifieke besteding is gegeven wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Pensioenvoorziening

De stichting heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als beschikbare premieregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij en de verschuldigde premies worden in de jaarrekening als kosten verantwoord.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden de subsidieverplichtingen opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde subsidieverplichtingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Grondslagen voor de staat van baten en lasten

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. Alle kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

De baten zijn bepaald op basis van de (te) ontvangen bedragen en worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

Nalatenschappen

Tot en met 2020 werden de nalatenschappen op basis van een reële schatting minus nog te maken kosten als baten geboekt in het jaar van toezegging; het resterende bedrag werd als ontvangst geboekt in het jaar waarin de nalatenschap tot volledige afwikkeling komt. Met ingang van 1-1-2021 wordt een bate uit een nalatenschap alleen in het verslagjaar verwerkt wanneer de akte van verdeling of de rekening van verantwoording vóór balansdatum is ontvangen. Voorschotten worden verwerkt op het moment van ontvangst. Het betreft hier een prospectieve stelselwijziging.

Lasten

De lasten, welke verantwoord worden in het jaar waarop deze betrekking hebben, zijn opgenomen tegen uitgaafprijs. Subsidieverplichtingen komen ten laste van het jaar waarin het besluit tot toekenning is genomen. Wanneer de subsidieontvanger niet voldoet aan de door de Hersenstichting gestelde eisen, kan de overeenkomst ontbonden worden en de subsidie worden teruggevorderd.

Kostentoerekening

Personeelskosten worden op basis van tijdsbesteding toegerekend aan de doelstelling, fondsenwerving, beheer en administratie, of een combinatie van kostendragers. Dit gebeurt op basis van tijdschrijven.

Huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en afschrijvingen en rente worden toegerekend op basis van het totaal van de personeelskosten in één van de kostendragers ten opzichte van de totale personeelskosten. De kosten voor software worden voor 10% toegerekend aan de doelstellingen, 70% aan fondsenwerving en voor 20% aan beheer en administratie.

Kosten van tv-uitzendingen met een wervend karakter ('Direct Response TV') worden voor 75% aan de doelstelling en 25% aan fondsenwerving toegerekend. De uitzendingen hebben vooral ten doel juiste en gedetailleerde informatie over (één) hersenaandoening(en) te verspreiden.

De kosten van deur-aan-deurwerving worden voor 50% aan de fondsenwerving en voor 50% aan de doelstelling toegerekend. Dit omdat deze vorm van werving ook een voorlichtend karakter heeft door de verstrekte mondelinge en schriftelijke informatie over (één) hersenaandoening(en).

De kosten voor mailingen worden voor 70% aan fondsenwerving en voor 30% aan de doelstelling toegerekend vanwege het voorlichtende karakter van de mailingen.

De wijze waarop de kosten worden toegerekend is ten opzichte van 2020 niet gewijzigd.

Grondslag berekening percentage fondsenwerving

De Hersenstichting berekent het percentage fondsenwerving door de kosten fondsenwerving te delen door de totale baten. Dit de norm die Hersenstichting zich heeft gesteld is dat dit percentage, gerekend over drie jaar, niet hoger mag zijn dan 25%.

Kasstroomoverzicht

In het kasstroomoverzicht wordt alleen rekening gehouden met geldstromen die feitelijk in het boekjaar hebben plaatsgevonden. De Hersenstichting past de indirecte methode toe, uitgaande van het resultaat van het boekjaar gecorrigeerd met resultaatposten die geen operationele kasstromen met zich meebrengen en kasstromen die geen resultaatposten zijn.

Toelichting op de balans

in euro's

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa (1)			
De immateriële activa is nodig voor de bedrijfsvoering.			
	Database- systeem	Website	Totaal
Stand per 31 december 2020			
Verkrijgingsprijs	442.383	108.246	550.629
Cumulatieve afschrijvingen	-255.182	-37.581	-292.763
Boekwaarde	187.201	70.665	257.866
Mutaties 2021			
Afschrijvingen	-68.073	-36.078	-104.151
	-68.073	-36.078	-104.151
Stand per 31 december 2021			
Verkrijgingsprijs	442.383	108.246	550.629
Cumulatieve afschrijvingen	-323.255	-73.659	-396.914
Boekwaarde	119.128	34.587	153.715

Het databasesysteem wordt in 5 jaar afgeschreven. Op de website wordt per jaar 33 1/3 % afgeschreven van de verkrijgingsprijs.

Materiële vaste activa (2)

De immateriële activa is nodig voor de bedrijfsvoering.

	Verbouwingen	Kantoor- inventaris	Computer- apparatuur	Totaal
Stand per 31 december 2020				
Verkrijgingsprijs	46.284	235.372	136.722	418.378
Cumulatieve afschrijvingen	-9.643	-174.273	-70.104	-254.020
Boekwaarde	36.641	61.099	66.618	164.358
Mutaties 2021				
Investerings	-	42.003	29.886	71.889
Overname Edwin van der Sar Foundation	-	-	10.396	10.396
Verkrijgingsprijs desinvesteringen	-	-4.141	-1.243	-5.384
Afschrijvingen	-9.257	-21.362	-40.437	-71.056
Overname Edwin van der Sar Foundation	-	-	-3.899	-3.899
Afschrijvingen desinvesteringen	-	4.141	1.243	5.384
	-9.257	20.641	-4.054	7.330
Stand per 31 december 2021				
Verkrijgingsprijs	46.284	273.234	175.761	495.279
Cumulatieve afschrijvingen	-18.900	-191.494	-113.197	-323.591
Boekwaarde	27.384	81.740	62.564	171.688

De verbouwingen worden in 5 jaar afgeschreven. Op de inventaris wordt per jaar 20% en op de computerapparatuur 33 1/3% afgeschreven van de verkrijgingsprijs.

	31-12-2021	31-12-2020
Vaste financiële activa		
Langlopende vordering (3)		
Langlopend deel toegezegde bijdrage Piet Poortman Fonds	960.000	-

	31-12-2021	31-12-2020
Vlottende activa		
Voorraden (4)		
Ingezet voor de doelstelling	47.178	64.959
Nodig voor de bedrijfsvoering	8.092	8.092
	55.270	73.051

Vorderingen (5)

De vorderingen zijn ingezet voor de doelstellingen.

Liquide middelen (6)

De liquide middelen zijn ingezet voor de doelstellingen.

Passiva

Reserves en fondsen

Reserves (7)	
Continuïteitsreserve	
Stand per 31 december 2020	3.733.652
Bij: volgens resultaatbestemming 2021	283.936
Stand per 31 december 2021	4.017.588

De continuïteitsreserve heeft als doel de voortgang van de werkzaamheden veilig te stellen bij wegvallende inkomsten of onverwachte uitgaven. De hoogte wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur.

Voor de berekening van de continuïteitsreserve is gekeken naar het risico dat de inkomsten volledig wegvallen per inkomstenstroom, alsmede de kans daarop. De kans op het risico wordt berekend aan de hand van een schatting, waarbij gekeken is naar het verloop in het verleden. De impact wordt geschat aan de hand van het relatieve belang van die inkomstenstroom in de totale begroting.

Op basis van deze inschatting is de continuïteitsreserve met een bedrag van € 283.936 gestegen naar € 4.017.588. Dit bedrag kan de gesignaleerde risico's in voldoende mate afdekken. Volgens de richtlijn van GDN mag de reserve maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie inclusief de kosten fondsenwerving zijn. De continuïteitsreserve heeft op de laatste dag van 2021 een omvang van afgerond 50% van € 8.078.750, de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie inclusief kosten fondsenwerving. Beleidsmatig hanteert de Hersenstichting gedurende het jaar een strakke kostendiscipline. Maandelijks worden werkelijke en verwachte baten en lasten gerapporteerd, beoordeeld en besproken in het managementteam. Op grond hiervan worden in de loop van het boekjaar zo nodig aanpassingen in de lasten doorgevoerd.

Bestemmingsreserve doelrealisatie	
Stand per 31 december 2020	3.688.549
Bij: toegevoegd volgens resultaatbestemming 2021	886.390
Stand per 31 december 2021	4.574.939

Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt voor niet begrote uitgaven aan de doelstelling en om niet uitgegeven gelden aan de doelstelling alsnog te bestemmen voor de doelstelling.

	Stand per 31-12-2020	Bij 2021	Af 2021	Stand per 31-12-2021
Bestemmingsfondsen (8)				
Anoniem	38.000	1.000	-	39.000
Brugling Fonds	100.080	60.000	-10.890	149.190
Bomers-Marres Fonds	1.162.802	-	-250.000	912.802
J. Rijbroek Fonds	100.124	-	-100.124	-
Willemina en Mies Fonds	-	350.000	-350.000	-
J.W. Wegener Fonds	-	300.710	-300.710	-
Edwin van der Sar Foundation	-	768.668	-	768.668
Piet Poortman Fonds	-	1.600.000	-1.600.000	-
	1.401.006	3.080.378	-2.611.724	1.869.660

- De anonieme giftgever financiert onderzoek naar dystonie.
- Het Brugling Fonds is gevormd voor onderzoek naar de ziekte SCA3.
- Het Bomers-Marres Fonds betreft geld uit een nalatenschap met als bestemming onderzoek naar de oorzaken van dementie bij de ouder wordende mens.
- Het J. Rijbroek Fonds betreft geld uit een nalatenschap met als bestemming onderzoek naar multiple sclerose.
- De bijdrage van het Willemina en Mies Fonds is gebruikt voor het project No guts no glory.
- De bijdrage van het J.W. Wegener Fonds is gebruikt voor onderzoek naar de bloed-hersenbarrière (Focused Ultrasound project).
- Het bestemmingsfonds Edwin van der Sar Foundation is gevormd naar aanleiding van de fusie tussen de Hersenstichting en de Edwin van Sar Foundation en betreft de door de foundation opgebouwde reserves en fondsen.
- De middelen ter beschikking gesteld door de Stichting Piet Poortman zijn bestemd voor onderzoek naar de bloed-hersenbarrière (Focused Ultrasound project).

Ontwikkeling reserves en fondsen over 2017 tot en met 2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Stand per 1 januari	8.823.207	9.072.335	10.436.445	7.173.613	4.357.433
Mutatie	870.312	-249.128	-1.364.110	3.262.832	2.816.180
Mutatie inzake Van der Sar Foundation	768.668	-	-	-	-
Stand per 31 december	10.462.187	8.823.207	9.072.335	10.436.445	7.173.613

Langlopende schulden

Toegezegde subsidies (9)

	Stand 31-12-2020	Toegezegd 2021	Betaald 2021	Vrijgevallen 2021	Stand per 31-12-2021
Behandelen	10.049.862	5.376.774	-2.272.385	-50.060	13.104.191
Meedoen	-	80.000	-	-	80.000
Voorkomen	285.417	219.079	-315.086	-117	189.293
Voorlichting	30.000	-	-	-	30.000
Juiste zorg	1.049.684	136.350	-405.849	-	780.185
Fundering	-	395.000	-	-	395.000
Projecten tot en met 2017	37.000	-	-30.000	-	7.000
	11.451.963	6.207.203	-3.023.320	-50.177	14.585.669

Af: te betalen binnen één jaar (opgenomen onder de kortlopende schulden)	-4.676.797
	9.908.872

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Met ingang van 1 december 2019 is de Hersenstichting een verbintenis aangegaan met Platina Argenta Events & Business Company B.V. voor de huur van kantoorruimte inclusief servicekosten en parkeerruimte. Dit voor een periode van vijf jaar en 2 maanden, met het recht op een verlenging van 5 jaar. De verplichting voor 2021 bedraagt € 128.300.

Niet uit de balans blijvende rechten

Na balansdatum zijn geen akten van verdeling ontvangen inzake in 2021 gemelde nalatenschappen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

in euro's

	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Baten (10)			
Baten van particulieren			
Donateurs	8.341.959	6.235.000	6.323.065
Nalatenschappen	704.285	2.500.000	3.019.750
Collecte	1.427.343	1.500.000	1.642.230
Giften en schenkingen	835.678	730.000	445.070
	11.309.265	10.965.000	11.430.115

De baten uit nalatenschappen zijn lager dan voorgaande jaren. Reden hiervoor is een wijziging in de grondslagen van de waardering. Een bate uit een nalatenschap wordt met ingang van 1-1-2021 opgenomen indien de akte van verdeling of de rekening van verantwoording vóór balansdatum is ontvangen. De baten uit nalatenschappen worden hierdoor sinds dit verslagjaar op een later moment verwerkt. De post baten van particulieren in de staat van baten en lasten is hierdoor lager, evenals de post vorderingen op de balans. Deze bedragen werken ook door in het kasstroomoverzicht.

Het aantal donateurs bedroeg op de laatste dag van 2021: 168.937 (2020: 126.043).

In 2021 is er niet fysiek gecollecteerd vanwege de Corona pandemie (in 2020 is in 93% van alle gemeenten gecollecteerd).

	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Baten van loterijorganisaties (11)			
VriendenLoterij, geormerkte spelers	631.816 ³	540.000	541.057
VriendenLoterij, Marble Mania	35.000	-	-
Postcodeloterij (voorheen VriendenLoterij)	1.100.000 ⁴	600.000	501.740
Lotto/Nederlandse Krasloterij	412.873	400.000	420.067
Pilot nieuwe loterij (fairshare)	-	180.000	-
	2.179.689	1.720.000	1.462.864

Baten met een bijzondere bestemming

Anoniem	1.000	(Essentiële tremor)
Brugling Fonds	60.000	(SCA3 ADCA)
Stichting Vive ut Vivas	3.000	(Covid-19 onderzoek)
Diverse partijen	43.538	(The Class)
Stichting Piet Poortman Fonds	1.600.000	(Bloed-hersenbarrière)
JW Wegener Fonds	300.710	(Bloed-hersenbarrière)
C en W de Boerstichting	20.000	(Bloed-hersenbarrière)
C en W de Boerstichting	20.000	(No guts no glory)
Fonds Willemina en Mies	350.000	(No guts no glory)
Diverse partijen	42.000	(DUO-fietsen)
Diverse partijen	23.375	(Ouder Kind Dag)
Diverse partijen	149.889	(SCA3)
R. Langerak	6.974	(SCA7)
Anoniem	10.000	(Huntington onderzoek)

³In dit bedrag is een correctie van € 3.452 opgenomen inzake de fusie met de Edwin van der Sar Foundation.

⁴In dit bedrag is een correctie van € 100.000 opgenomen inzake de fusie met de Edwin van der Sar Foundation.

	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Subsidies van overheden (12)			
Ministerie van VWS (Ommetje junior)	125.000	-	-
Provincie Friesland (fietshelmen)	79.948	150.000	-
Provincie Overijssel (fietshelmen)	4.535	-	-
	209.483	150.000	-

Toelichting personeelskosten

in euro's

	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Personeelskosten			
Salarissen	2.841.869	2.852.000	2.453.700
Sociale lasten	465.134	433.000	415.727
Pensioenlasten	249.513	266.000	210.134
Ingehuurd personeel	92.836	79.000	109.843
Reiskosten	28.041	89.000	17.548
Overige personeelskosten	192.679	118.000	114.991
Afrekening/Bijdrage NOW-1	4.596	-	-134.614
	3.874.668	3.837.000	3.187.329
Aantal Fte's per afdeling			
Doelrealisatie	16,3	16,8	14,4
Fondsenwerving	13,1	13,3	11,8
Communicatie	7,4	7,2	5,7
Beheer en Administratie	11,3	10,7	10,7
	48,1	48,0	42,6
Kengetallen			
Kosten fondsenwerving in %			
Baten (maximaal 25%)	15,7%	21,8%	18,4%
Besteed aan doelstelling in % van de som der lasten (norm 80%)	77,1%	73,3%	75,6%
Beheer en administratie in % van de som der lasten (norm 7,5%)	6,2%	6,3%	6,3%

Toelichting personeelskosten
Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

Bestemming	Besteed aan doelstellingen										Werving baten	Beheer en administratie	Totaal 2021	Begroot 2021	Totaal 2020		
	Behandelen	Meedoen	Voorkomen	Voorlichting	Juiste zorg	Fundering*	Eigen Fondsenwerving										
Subsidies en bijdragen	5.361.104	269.962	218.962	33.500	193.592	399.189	-										
Uitbesteed werk	102.104	122.453	958.524	273.348	145.945	53.844	1.328.927										
Communicatie	178.270	178.319	178.270	357.769	191.666	35.019	114.228										
Personeelskosten	576.222	272.169	361.967	502.203	338.479	156.043	889.618										
Huisvestingskosten	22.383	9.766	13.492	19.312	12.517	6.475	28.850										
Kantoor- en algemene kosten	107.740	69.563	74.548	94.336	66.355	58.987	214.440										
Afschrijving en rente	25.966	12.265	16.311	22.630	15.253	7.032	40.088										
Totaal	6.373.789	934.497	1.822.074	1.303.098	963.807	716.589	2.616.151										

*Adviesraad Wetenschap & Innovatie, ervaringsdeskundigen, valorisatienetwerken
 Personeelskosten worden toegerekend op basis van tijdsbesteding.
 De overige kosten worden op basis van de personeelskosten doorberekend aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie.

Begrotingsvergelijking

Voor 2021 was een tekort begroot van € 954.124. Dit tekort zou worden gefinancierd uit de reserves en fondsen. Gerealiseerd is een positief saldo van € 272.708. Zowel baten als lasten waren hoger dan begroot. De belangrijkste posten uit de begroting lichten we toe en vergelijken die met de werkelijke baten en lasten.

Baten

De werkelijke baten zijn € 2.770.737 hoger dan in 2020 en € 2.440.501 hoger dan begroot.

De belangrijkste verschillen (groter dan € 75.000) lichten we toe:

- Machtigingen hebben € 552.671 meer opgebracht dan begroot. Door de belangstelling voor onze Ommetje app wisten we meer donateurs aan ons te binden.
- Mailingen aan donateurs hebben ruim € 439.350 meer opgebracht dan begroot.
- Het bedrag aan overige giften van donateurs is ook hoger dan begroot, namelijk € 1.264.937 hoger. Vooral spontane giften van donateurs en nieuwe donateurs hebben hier aan bijgedragen.
- Op de post giften en schenkingen is € 105.678 meer aan baten ontvangen dan begroot.
- Nalatenschappen brachten € 1.752.985 minder op. De verklaring hiervoor is een wijziging in de grondslag van de waardering van nalatenschappen.
- Bedrijven en organisaties zonder winstoogmerken kenden bij elkaar een opbrengst van € 995.437, hetgeen € 640.347 hoger is dan begroot. De ommetje-app heeft veel meer bedrijven bereikt dan verwacht.

Lasten

In 2021 hebben we in totaal € 1.484.730 meer kunnen besteden aan de doelstelling dan begroot en zijn de kosten fondsenwerving € 348.849 lager uitgevallen.

- Een deel van de ontvangsten was bestemd voor het project Focussing Ultrasound. De toegekende subsidie in dit project bedroeg € 2.500.000. Dit project was niet begroot.
- De wervingskosten van het werven van particuliere baten vielen ruim € 573.000 lager uit dan verwacht, waarbij met name de kosten voor het werven van machtigingen lager uitvielen (bijna € 770.000 lager). Er is in 2021 minder deur-aan-deur geworven en er heeft geen TV-show plaatsgevonden.

Bezoldiging directie

Onderstaand is een overzicht van de feitelijke beloning van de directeur in 2021 conform model GDN.

Naam	M. Heimens Visser
Functie	directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	onbepaalde tijd
uren	36
parttime percentage	100%
periode	1-1/31-12
Bezoldiging	
brutoloon/salaris	108.613
vakantiegeld	8.935
vaste eindejaarsuitkering	0
uitbetaling niet opgenomen vakantiedagen	0
Totaal	117.548
Belastbare vergoedingen/bijtellingen	0
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	13.411
Pensioencompensatie	0
Overige beloningen op termijn	0
Totaal 2021	130.959
Totaal 2020	122.132

Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 125.011 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties.

Ook de belaste vergoedingen/bijtellingen, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, staan in verhouding tot het jaarinkomen en blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 216.000 per jaar. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebeloning verwijzen wij naar hoofdstuk 7 van dit jaarverslag.

Aan de directeur/bestuurder zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Raad van toezicht

Eind 2021 bestaat de raad van toezicht uit vijf leden. De heer Ewoud Goudswaard is voorzitter.

De leden van de raad van toezicht ontvangen € 135, en de voorzitter € 175 per vergadering voor hun werkzaamheden.

Aan de leden van de raad van toezicht zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Den Haag, 30 mei 2022

M. Heimens Visser, directeur/bestuurder

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het bestuur van de Hersenstichting

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de Hersenstichting Nederland te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Hersenstichting Nederland op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen (RJ 650).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de winst-en-verliesrekening over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Hersenstichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze

controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 13 juni 2022

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Drs. T.H. de Rek RA
